

DAKA
DOĞU ANADOLU
KALKINMA AJANSI

DOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI

2023 YILI FAALİYET RAPORU

BİTLİS | HAKKARİ | MUŞ | VAN

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

ÖN SÖZ

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA), 25.01.2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3 üncü maddesi uyarınca 22 Kasım 2008 tarihli ve 27062 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 10 Kasım 2008 tarihli ve 2008/14306 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla kurulmuştur. Ayrıca 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 385 inci maddesi ve 4 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 187 inci maddesiyle kalkınma ajanslarının ulusal düzeyde koordinasyonu görevi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına tevdi edilmiştir.

Ajans, Van ili merkez olmak üzere, Bitlis, Muş ve Hakkâri illerinden oluşan TRB2 Bölgesi'nde hizmet vermektedir. Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki iş birliğini geliştirmek, temin edilen kaynakları etkin ve yerinde kullanarak yerel potansiyeli harekete geçirmek, bölgenin yatırım imkânlarını iç ve dış yatırımcılara tanıtmak suretiyle bölgede yapılacak yatırımlar ile ulusal kalkınma planı ve programlarında öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasını gerçekleştirmek ve rekabet gücünü artırmak amaçları doğrultusunda çalışmalarını sürdüren DAKA, 2009 yılından itibaren TRB2 Bölgesi'ne hizmet etmektedir.

DAKA, TRB2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı, mali destek programları, sonuç odaklı programlar ve Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP) hedef ve stratejileri

çerçevesinde gerçekleştirilen proje destekleri dışında yatırım destek, tanıtım ve araştırma faaliyetlerini dönem boyunca sürdürmüştür. Bu çerçevede, 1 Ocak-31 Aralık 2023 faaliyet dönemini kapsayan ve 2023 yılı Çalışma Programı'nın "Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi", "Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi" ve "Van Gölü Havzası" sonuç odaklı programları kapsamında planlanan faaliyetler başarıyla uygulanmıştır.

Avni ÇAKIR

Muş Valisi

DAKA Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

I- GENEL BİLGİLER	1
A) Misyon ve Vizyon	1
B) Yetki, Görev ve Sorumluluklar	1
C) Ajansa İlişkin Genel Bilgiler	2
1) Fiziksel Yapı.....	2
2) Teşkilat Yapısı.....	2
3) Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	9
4) İnsan Kaynakları.....	12
5) Sunulan Hizmetler	14
6) Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	14
II- AMAÇ VE HEDEFLER	16
A) Ajansın Amaç ve Hedefleri.....	16
B) Temel Politikalar ve Öncelikler	16
III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	17
A) Mali Bilgiler	17
1) Bütçe Uygulama Sonuçları.....	17
2) Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	19
3) Mali Denetim Sonuçları	19
B) Performans Bilgileri	21
1. Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (BSG-SOP)	21
2. Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı (VAHA-SOP)	34
3. Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (EYSG-SOP)	45
4. Yerel Kalkınma Fırsatları	61
5. Kurumsal Gelişim.....	66
IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	70
A) Üstünlükler	70
B) Zayıflıklar.....	70
C) Değerlendirme	71
V- ÖNERİ VE TEDBİRLER	71

ŞEKİLLER

Şekil 1: Teşkilat Yapısı	3
--------------------------------	---

GRAFİKLER

Grafik 1: 2023 Yılı Ajans Personelinin Statülerine Göre Dağılımı.....	13
Grafik 2: 2023 Yılı Ajans Personelinin Cinsiyete Göre Dağılımı.....	13
Grafik 3: 2023 Yılı Uzman ve Destek Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı	13

TABLÖLAR

Tablo 1: 2023 Yılı Faaliyet Dönemi Ajans Hizmet Binası ve Yatırım Destek Ofisleri Donanım Envanteri	11
Tablo 2: 2023 Yılı Faaliyet Dönemi Ajans Hizmet Binası ve Yatırım Destek Ofisleri Yazılım Envanteri	12
Tablo 3: 2023 Yılı Uzman Personelin Lisans Mezuniyet Alanlarına Göre Dağılımı.....	14
Tablo 4: 2023 Yılı Destek Personelinin Lisans Mezuniyet Alanlarına Göre Dağılımı	14
Tablo 5: 2023 Yılı Gelir Bütçesi	17
Tablo 6: 2023 Yılı Gider Gerçekleşmeleri	19
Tablo 7: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Genel Bilgiler	21
Tablo 8: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Kapsam ve Takibi.....	21
Tablo 9: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Sonuç Göstergeleri	28
Tablo 10: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Çıktı Göstergeleri	29
Tablo 11: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Kilometre Taşları.....	32
Tablo 12: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Değerlendirmeler.....	33
Tablo 13: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı İyileştirme Önerileri	33
Tablo 14: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Genel Bilgiler.....	34
Tablo 15: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Kapsam Takibi.....	34
Tablo 16: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Sonuç Göstergeleri.....	40
Tablo 17: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Çıktı Göstergeleri.....	41
Tablo 18: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Kilometre Taşları	43
Tablo 19: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Değerlendirmeler	43
Tablo 20: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı İyileştirme Önerileri.....	44
Tablo 21: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Genel Bilgiler.....	45
Tablo 22: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Kapsam Takibi.....	45
Tablo 23: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Sonuç Göstergeleri.....	57
Tablo 24: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Çıktı Göstergeleri.....	57
Tablo 25: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Kilometre Taşları	58
Tablo 26: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Değerlendirmeler	59
Tablo 27: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı İyileştirme Önerileri.....	59
Tablo 28: Yerel Kalkınma Fırsatları Kapsam Takibi.....	61
Tablo 29: Yerel Kalkınma Fırsatları Çıktı Göstergeleri.....	65
Tablo 30: Kurumsal Gelişim Kapsam Takibi.....	66

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
BEBKA	Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı
BKİ	Bölge Kalkınma İdaresi
BSG-SOP	Beşeri Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı
BTK	Bilgi Teknolojileri Kurumu
CMDP	Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı
CUGEP	alışan ve Üreten Gençler Programı
DAKA	Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı
DAP	Doğu Anadolu Projesi
EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
EYSG-SOP	Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı
GES	Güneş Enerjisi Santrali
GPĐ	Güdümlü Proje Desteği
GZFT	Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar, Tehditler
IPA	Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
İşKUR	Türkiye İş Kurumu
KAGM	Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğu
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KÖA	Küçük Ölçekli Altyapı
KSS	Küçük Sanayi Sitesi
MDP	Mali Destek Programı
NEET	Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençler
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
ORTKA	Ortak Kullanım Atölyeleri
SERKA	Serhat Kalkınma Ajansı
SOGEP	Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı
SOP	Sonuç Odaklı Program
STK	Sivil Toplum Kuruluğu
TDİSOSB	Tarıma Dayalı İhtisas Sera OSB
TKDK	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
TRB2	Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van İllerinden Oluşan Düzey 2 Bölgesi
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
VAHA-SOP	Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı
Van YYÜ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
YDO	Yatırım Destek Ofisi
YİKOB	Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
YKF	Yerel Kalkınma Fırsatları

I- GENEL BİLGİLER

A) Misyon ve Vizyon

MİSYON

“TRB2 Bölgesi’nde yerel potansiyelleri, kaynakları ve imkânları katılımcı bir yaklaşımla harekete geçirerek sürdürülebilir bir kalkınmayı sağlamak.”

VİZYON

“2023’te; beşerî sermayesini geliştirmiş, etkin üretimle ekonomide yapısal dönüşümü ve büyümeyi sağlamış, oluşan sosyal refahtan herkesin adil bir şekilde faydalandığı, doğal ve kültürel mirasını koruyarak kullanan, yaşam kalitesi yüksek, jeo-ekonomik konumu ile çevresine etki edebilen, güvenle yaşanan bir bölge olmak.”

B) Yetki, Görev ve Sorumluluklar

15.7.2018 tarih ve 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 188 inci maddesinde kalkınma ajanslarının görevleri aşağıdaki şekilde sıralanmıştır.

1. Yerel yönetimlerin planlama çalışmalarına teknik destek sağlamak,
2. Bölge plan ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak; bu kapsamda desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecini izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bildirmek,
3. Bölge plan ve programlarına uygun olarak bölgenin kırsal ve yerel kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve bu kapsamdaki projelere destek sağlamak,
4. Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plan ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek,
5. Bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki iş birliğini geliştirmek,
6. 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde ajansa tahsis edilen kaynakları, bölge plan ve programlarına uygun olarak kullanmak veya kullandırmak,
7. Bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek,

8. Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla iş birliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak,
9. Bölge illerinde yatırımcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini, ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde sonuçlandırmak üzere tek elden takip ve koordine etmek,
10. Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve iş gücü eğitimi gibi konularda, ilgili kuruluşlarla iş birliği sağlayarak küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcileri desteklemek,
11. Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamak,
12. Ajansın faaliyetleri, malî yapısı ve ajansla ilgili diğer hususların güncel olarak yayınlanacağı bir internet sitesi oluşturmaktır.

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı; Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van illerini kapsayan TRB2 Bölgesi'nde kurulmuş olup Ajans merkezi Van ili İpekyolu ilçesindedir. Yönetim Kurulu Başkanlığı 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 193 üncü maddesinin dördüncü fıkrası gereğince dönüşümlü olarak yapılmakta olup 2023 yılı için Yönetim Kurulu Başkanlığı, Hakkâri Valiliği tarafından yürütülmüştür.

C) Ajansa İlişkin Genel Bilgiler

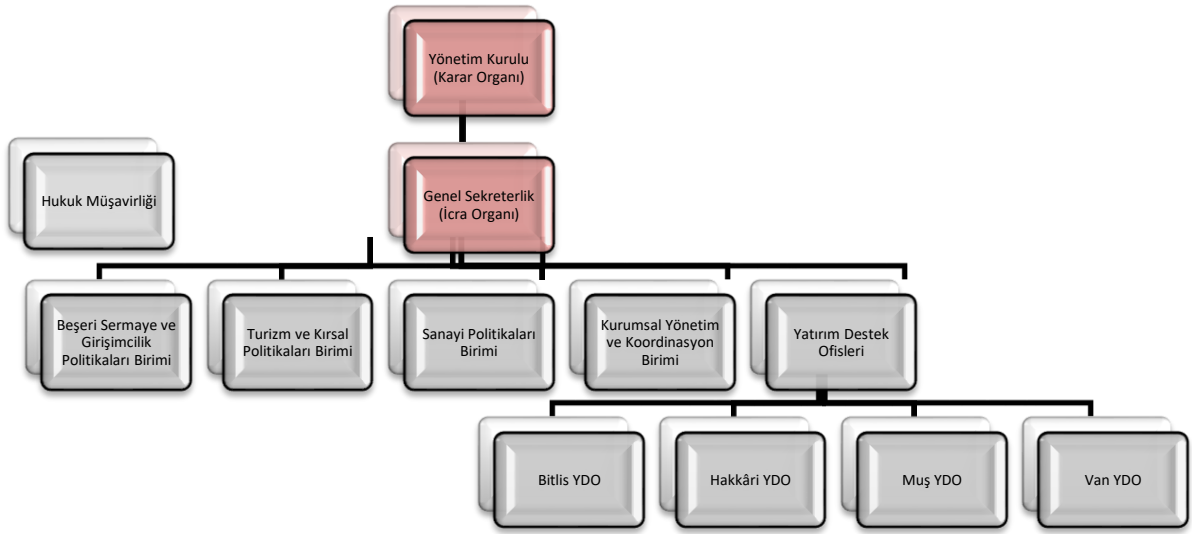
1) Fiziksel Yapı

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı, Cumhuriyet Caddesi 943. Sokak No: 1 İpekyolu/Van adresindeki 6 katlı, 2.976 m² alana sahip hizmet binasında görev yapmaktadır. Ayrıca Bitlis, Hakkâri ve Muş illerinde yatırım destek ofisleri mevcuttur.

2) Teşkilat Yapısı

Kalkınma ajansları mevzuatı çerçevesinde Yönetim Kurulu kararı ile belirlenmiş olan Ajansın teşkilat şemasında Yönetim Kurulu, Genel Sekreterlik, politika birimleri ve yatırım destek ofisleri yer almaktadır. Bununla birlikte 7 Aralık 2023 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Turizm ve Kırsal Kalkınma Politikaları Birimi'nin kaldırılmasına, Beşeri Sermaye ve Girişimcilik Politikaları Birimi'nin isminin Girişimcilik ve Turizm Politikaları Birimi olarak değiştirilmesine ve İzleme ve Değerlendirme Birimi'nin kurulmasına karar verilmiştir.

Şekil 1: Teşkilat Yapısı

Yönetim Kurulu

Ajansın karar organı olan Yönetim Kurulu, Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van illerinin Valileri, Van Büyükşehir Belediye Başkanı, Bitlis, Hakkâri ve Muş Belediye Başkanları, Bitlis, Hakkâri ve Muş İl Genel Meclisi Başkanları, Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van Ticaret ve Sanayi Odası Başkanları ile Ajans Genel Sekreteri olmak üzere 16 kişiden oluşmaktadır.

Yönetim Kurulu'nun Görev ve Yetkileri:

1. Yıllık çalışma programını kabul etmek ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının onayına sunmak,
2. Yıl içinde ihtiyaçlara göre bütçeyi revize etmek,
3. Yıllık mali raporu ve kesinleşen bütçe sonuçlarını onaylamak,
4. Taşınır ve taşınmaz mal alımı, satımı ve kiralanması ile hizmet alımına karar vermek,
5. Ajans bütçesini onaylamak ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına göndermek,
6. Genel sekreterlik tarafından sunulan program, proje ve faaliyetlerin desteklenmesine ilişkin teklifleri onaylamak,
7. Ajansa yapılacak bağış ve hibeleri kabul etmek,
8. Personelin işe alınmasına ve işine son verilmesine karar vermek,
9. Genel Sekreteri belirlemek ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının onayına sunmak,
10. Taşıt dışındaki taşınır malların alımı, satımı ve kiralanması ile hizmet alımı konularında Genel Sekreterin yetkili olacağı sınırları tespit etmek,

11. Ajansın denetimi sonucunda oluşturulan raporları görüşmek, değerlendirmek ve raporlarda yer alan bulgulara ilişkin gerekli tedbirleri almak.
12. Yönetim Kurulu gerekli gördüğü hallerde yetkilerinden bir kısmını, sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla Genel Sekretere devredebilir.

Genel Sekreterlik

Genel Sekreterlik, Ajansın icra organıdır. Genel Sekreterliğin ve yatırım destek ofislerinin en üst amiri Genel Sekreterdir. Genel Sekreter, Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur.

Genel Sekreterliğin Görev ve Yetkileri:

1. Yönetim Kurulu kararlarını uygulamak,
2. Yıllık çalışma programı ile bütçeyi hazırlamak ve Yönetim Kurulu'na sunmak,
3. Ajans gelirlerini toplamak, belirlenecek usul ve esaslar ile bütçe ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak harcamaları yapmak,
4. Yönetim Kurulu tarafından tespit edilecek sınırlar içerisinde, taşıt dışındaki taşınır malların alımına, satımına, kiralanmasına ve hizmet alımına karar vermek,
5. Altı aylık ara rapor ile yıllık faaliyet raporunu Kalkınma Kurulu ile Yönetim Kurulu'na sunmak ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına göndermek,
6. Çalışma birimlerini ve bunlar arasındaki iş bölümünü belirlemek,
7. Ajansın doğrudan veya bölgedeki kişi, kurum ve kuruluşlarla birlikte proje geliştirmesini sağlamak ve bu kişi, kurum ve kuruluşların proje üretme ve uygulama kapasitesini geliştirici faaliyetlerde bulunmak,
8. Özel kesim, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin proje ve faaliyet tekliflerini değerlendirerek malî destek sağlamak üzere Yönetim Kurulu'na öneri götürmek,
9. Desteklenen proje ve faaliyetleri izlemek, değerlendirmek, denetlemek ve raporlamak,
10. Bölgesel kalkınmayla ilgili yurt içindeki ve yurt dışındaki ajans ve kuruluşlarla iş birliği yapmak ve ortak projeler geliştirmek,
11. Yerel yönetimlerin planlama çalışmalarına teknik destek sağlamak,
12. Personelin performans ölçütlerini belirlemek ve performansını değerlendirmek,
13. Personelin işe alınması ve işine son verilmesini Yönetim Kurulu'na teklif etmek,
14. Ajans Genel Sekreterliğini temsilen, bölgesel gelişme ile ilgili ulusal ve uluslararası toplantılara katılmak ve yurt dışı temaslarda bulunmak,
15. Ajansın sekreteryaya işlerini ve görev alanına giren diğer hizmetleri yürütmek,
16. Yönetim Kurulu'nun devrettiği yetkileri kullanmaktır.

Beşerî Sermaye ve Girişimcilik Politikaları Birimi

Beşerî Sermaye ve Girişimcilik Politikaları Birimi'nin görev ve yetkileri şunlardır:

1. Planlama çalışmaları kapsamında TRB2 Bölgesi'nin beşerî sermaye ve girişimcilik alanlarındaki mevcut durum analizini gerçekleştirmek ve mevcut durum analizlerinin güncelliğini temin etmek,
2. Ajansın beşerî sermaye ve girişimcilik alanlarındaki stratejilerine altlık oluşturacak araştırmaları ve çalışmaları gerçekleştirmek,
3. Proje Havuzu Oluşturma ve Proje Uygulama çalışmaları kapsamında GÜDÜMLÜ Proje Desteği (GPD), Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP), Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) vb. Bakanlık veya Ajans destek mekanizmalarından biri ile veya ulusal ve uluslararası fon kaynaklarına başvuru yapmak suretiyle hayata geçirilebilecek proje fikirlerini bölgenin ihtiyaçlarına göre sıralamak suretiyle bir proje havuzu oluşturmak ve açık programlara havuzdan uygun projeler seçerek başvuru işlemlerini gerçekleştirmek ve başarılı bulunan projelerin izleme ve değerlendirme süreçlerini gerçekleştirmek,
4. Destek Programlarını Uygulama kapsamında Proje Teklif Çağrısı, Finansman Desteği veya Faizsiz Kredi Desteği programlarının çerçevesini belirleyip program başvuru rehberini hazırlayarak Genel Sekreterin görüşüne sunmak ve sonrasında Yönetim Kurulu'na arz etmek,
5. Ajans adına sermaye ve girişimcilik alanlarında projeler hazırlayarak ulusal ve uluslararası programlara/fonlara sunmak ve bölgeye çekilmesine katkı sunmak,
6. Paydaşların kapasitelerinin geliştirilmesi için faaliyetler yürütmek,
7. Teknik Destek Programı başvuru rehberi taslağını hazırlayarak Genel Sekretere sunmaktır.

Turizm ve Kırsal Kalkınma Politikaları Birimi

Turizm ve Kırsal Kalkınma Politikaları Birimi'nin görev ve yetkileri şunlardır:

1. Planlama çalışmaları kapsamında TRB2 Bölgesi'nin turizm ve kırsal kalkınma alanlarındaki mevcut durum analizini gerçekleştirmek ve mevcut durum analizlerinin güncelliğini temin etmek,
2. Ajansın turizm ve kırsal kalkınma alanlarındaki stratejilerine altlık oluşturacak araştırmaları ve çalışmaları gerçekleştirmek,
3. Proje Havuzu Oluşturma ve Proje Uygulama çalışmaları kapsamında GÜDÜMLÜ Proje Desteği (GPD), Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP), Sosyal Gelişmeyi

Destekleme Programı (SOGEP) vb. Bakanlık veya ajans destek mekanizmalarından biri ile veya ulusal ve uluslararası fon kaynaklarına başvuru yapmak suretiyle hayata geçirilebilecek proje fikirlerini bölgenin ihtiyaçlarına göre sıralamak suretiyle bir proje havuzu oluşturmak ve açık programlara havuzdan uygun projeler seçerek başvuru işlemlerini gerçekleştirmek ve başarılı bulunan projelerin izleme ve değerlendirme süreçlerini gerçekleştirmek,

4. Destek Programlarını Uygulama kapsamında Proje Teklif Çağrısı, Finansman Desteği çerçevesini belirleyip program başvuru rehberini hazırlayarak Genel Sekreterin görüşüne sunmak ve sonrasında Yönetim Kurulu'na arz etmek,
5. Ajans adına turizm ve kırsal kalkınma alanlarında projeler hazırlayarak ulusal ve uluslararası programlara/fonlara sunmak ve bölgeye çekilmesine katkı sunmak,
6. TRB2 Bölgesi'nde turizm ve kırsal kalkınma faaliyetlerini yürütmek,
7. Fizibilite Desteği Programı kapsamında başvuru rehberini hazırlayarak Genel Sekreterin onayına sunmak ve başvuru sürecini başlatmak,
8. Usul ve esaslara uygun olan tekliflerin; bölge planı öncelikleri, sonuç odaklı programlar, projelerin uygulanabilirliği ve başvuru sahibinin kurumsal kapasitesi vb. etkenleri de göz önünde bulundurmaktır.

Sanayi Politikaları Birimi

1. Planlama çalışmaları kapsamında TRB2 Bölgesi'nin sanayi alanındaki mevcut durum analizini gerçekleştirmek ve mevcut durum analizlerinin güncelliğini temin etmek,
2. Ajansın sanayi alanındaki stratejilerine altlık oluşturacak araştırma ve çalışmaları gerçekleştirmek,
3. Proje Havuzu Oluşturma ve Proje Uygulama çalışmaları kapsamında GÜDÜMLÜ Proje Desteği (GPD), Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP), Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) vb. Bakanlık veya Ajans destek mekanizmalarından biri ile veya ulusal ve uluslararası fon kaynaklarına başvuru yapmak suretiyle hayata geçirilebilecek proje fikirlerini bölgenin ihtiyaçlarına göre sıralamak suretiyle bir proje havuzu oluşturmak ve açık programlara havuzdan uygun projeler seçerek başvuru işlemlerini gerçekleştirmek ve başarılı bulunan projelerin izleme ve değerlendirme süreçlerini gerçekleştirmek,
4. Destek Programlarını Uygulama kapsamında Proje Teklif Çağrısı, Finansman Desteği veya Faizsiz Kredi Desteği programlarının çerçevesini belirleyip program başvuru

rehberini hazırlayarak Genel Sekreterin görüşüne sunmak ve sonrasında Yönetim Kurulu'na arz etmek,

5. Ajans adına sanayi alanlarında projeler hazırlayarak ulusal ve uluslararası programlara/fonlara sunmak ve bölgeye çekilmesine katkı sunmak,
6. Paydaşların kapasitelerinin geliştirilmesi için faaliyetler yürütmek,
7. Cazibe Merkezlerini Destekleme Programının yürütülmesi sürecinde sunulacak proje tekliflerinin CMDP usul ve esaslarına uygunluk noktasında incelemek,
8. Usul ve esaslara uygun olan teklifleri bölge planı öncelikleri, sonuç odaklı programlar, projelerin uygulanabilirliği ve başvuru sahibinin kurumsal kapasitesi vb. etkenleri de göz önünde bulundurmak suretiyle öncelik sırasına göre listeleyerek Genel Sekreter'in onayına sunmaktır.

Kurumsal Yönetim ve Koordinasyon Birimi

Kurumsal Yönetim ve Koordinasyon Birimi; muhasebe-finance, arşiv ve yazı işleri, insan kaynakları, bilgi işlem, basın ve halkla ilişkiler, yönetici asistanı, satın alma, Ajansın diğer idari işleri ve bunlar dışındaki çalışma programı ve bütçe hazırlıkları başta olmak üzere Ajansın tüm birimlerinin dahil olduğu işlerde ise koordinasyon görevini yürütmektedir.

1. Ajans çalışma programı ve bütçesini hazırlamak,
2. Gelirlerin tahakkuku ve tahsili işlemlerini yapmak,
3. Ödenek takibini yapmak,
4. Ajansın ödeme faaliyetlerini mevzuata uygun biçimde yapmak ve bu faaliyetler sonucu ortaya çıkan muhasebe işlemlerinin kayıt ve raporlamasını sağlamak,
5. Mali verileri Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemini (KBS) kullanarak Maliye Bakanlığına (Muhasebat Genel Müdürlüğüne) göndermek,
6. Üç aylık bütçe faaliyet raporlarını hazırlamak ve yayınlamak,
7. Ajans mevduat hesaplarını işleterek takibini yapmak,
8. Ajans demirbaşlarını kayıt altına almak,
9. Ajansın demirbaş, bina, teçhizat ve sahip olduğu araçların etkin kullanımını sağlamak, bakım ve onarımını yerine getirmek,
10. Ajansın gelen-giden evraklarını kayıt altına almak,
11. Arşiv ve dokümantasyon yönetimini sağlamak,
12. Yönetim Kurulu toplantılarının ön hazırlıklarını yapmak,
13. Kalkınma Kurulu'nun yeniden teşkili durumlarında Bakanlık ile birlikte, gerekli süreci yürütmek,

14. Genel Sekreterin randevu ve ziyaret programını düzenlemek,
15. Kurum toplantılarını organize etmek, alınan kararları duyurmak ve arşivlemek,
16. Ajansın tanıtım ve iletişimle ilgili faaliyetlerini yürütmek,
17. Ajans ile ilgili medya takibini yapmak,
18. Ajansın kurumsal kimlik materyallerin tasarımı, basımı uygulaması ile Ajansın görünürlüğünü sağlamak,
19. Ajansın bilgi işlem ihtiyaçlarının tespiti ve teminini sağlamak,
20. Ajansın web sayfasını oluşturmak ve güncelliğini sağlamak,
21. Ajansın personel alımı ile ilgili işlemleri yürütmek,
22. Ajansların insan kaynakları politikasını belirlemek, uygulamak, izlemek ve geliştirilmesini sağlamak,
23. Ajans insan kaynakları ve risk yönetimi konusunda faaliyetlerde bulunarak kurumsallaşmayı geliştirmek,
24. Hizmet içi eğitim programlarını ve ihtiyaç duyulan eğitimleri organize etmek,
25. Hizmet alımı yoluyla sağlanan personelin sözleşmelerini, sevk ve idaresini yapmak,
26. Bakanlık ve Genel Sekreterlik tarafından talep edilen ve tüm birimlerden toplanması icap eden verilerin birimlerden ve yatırım destek ofislerinden teminini sağlamak,
27. Mevzuatta belirtilen tarihlere riayet ederek 6 aylık ve yıllık faaliyet raporlarının hazırlık sürecini yürütmek, raporları belirtilen süre içerisinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına iletmektir.

Yatırım Destek Ofisleri

Yatırım destek ofislerinin görev ve yetkileri şunlardır:

1. Yatırım destek ofislerinin Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van illerindeki teşkilatlanmasını tamamlamak ve koordine etmek,
2. İlgili mevzuattaki başvuru koşulları ve istenen belgeler doğrultusunda yatırımcıya bilgi vermek ve yol göstermek,
3. Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van illerindeki yatırımcıların karşılaşılabilecekleri engel ve sorunları tespit ederek sorunların çözümü konusunda ilgili merciler nezdinde girişimde bulunmak,
4. Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van illerindeki iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla iş birliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak,

5. Aylık faaliyet raporu düzenlemek ve bunları Genel Sekreterliğe ve Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van Valiliklerine vermek,
6. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ve ilgili diğer kuruluşlarla iş birliği halinde Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van illerindeki yatırım destek ve tanıtım stratejisini belirlemek ve uygulamak,
7. Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van illerindeki kamu kurum ve kuruluşları ve özel sektör kuruluşlarınca uluslararası düzeyde yürütülen yatırım destek ve tanıtım faaliyetlerini koordine etmek ve desteklemek,
8. Görev alanına giren konularda basılı ve elektronik yayınlar çıkarmak ve bu tür yayınları desteklemek,
9. Birimle ilgili görev ve faaliyetler kapsamında ilgili yerel, ulusal ve uluslararası kurumlarla iş birliği ve kapasite geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak,
10. Genel Sekreterlik tarafından tevdi edilen politika birimlerinin görevlerini de ilde yerine getirmektir.

3) Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Kalkınma ajanslarının görev ve faaliyetleri dikkate alındığında kurum olarak bilgi toplumuna dönüşüm sürecinin dışında kalamayacakları, aksine bu dönüşüm sürecinin yönlendirilmesinde aktif görev almaları gerektiği açıkça görülmektedir.

Bilgi İşlem Altyapısı

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansında 3 adet sanal sunucu, 1 adet storage (depolama), 5 adet genel amaçlı olmak üzere 9 adet sunucu bulunmaktadır. Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü direktifi ve koordinasyonunda kalkınma ajanslarının bilgi işlem altyapılarının merkezileştirilmesi çalışmalarıyla e-posta, elektronik belge yönetimi, domain alan yönetimi, dosyalama, arşivleme, paylaşım ve yedekleme gibi hizmetler merkezi sisteme taşınmıştır. Ajans binasında bulunan sunucularda ise yedek dosyalama ve paylaşım, personel devam takip, telefon santral hizmeti ve diğer gerekli web hizmetleri barındırılmaktadır. Ajans hizmet binasından internet erişimi ve Ajans dışından çeşitli uygulamalara erişim için kullanılan 1 adet metro ethernet ve 1 adet superbox kablosuz hattı, Bitlis ve Hakkâri yatırım destek ofislerinde 2'şer adet ADSL hattı, Muş Yatırım Destek Ofisi'nde ise 1 adet fiber altyapılı internet hizmeti kullanılmaktadır. İnternet altyapılarında yapılan fiber gibi iyileştirmeler takip edilip bu iyileştirmeler uygulanıp faydalanılmaktadır. Ajans web sitesi, e-posta hizmetleri, ağ güvenlik

duvarı, sürekli güncellenen kurumsal antivirüs yazılımı, ağ yazıcıları ve yedekleme hizmetleri sürekli olarak çalışmakta, herhangi bir aksaklık durumunda müdahale edilmektedir. Alan sunucusunda bulunan Active Directory yazılımı ile kullanıcı veri tabanı oluşturulmuş olup sunucularda bulunan Ajans faaliyetleriyle ilgili dosya ve dizinlere verilen yetkiler ölçüsünde ulaşılmaktadır. Ayrıca Kurum web sitelerinin yönetilmesi, içeriklerinin düzenlenmesi ve diğer müdahaleler de Bilgi İşlem Birimi tarafından yürütülmektedir.

İnternet Sitesi

Kalkınma ajansımızın mevzuatı, faaliyetleri, mali yapısı, yapılan araştırma ve etkinlik raporları ile sunumların ve Ajans ile ilgili diğer hususların güncel olarak yayınlandığı, kamuoyunu zamanında ve doğru olarak bilgilendiren internet sitesine www.daka.org.tr adresinden erişilebilmektedir. Kurumsal İletişim Stratejisi doğrultusunda yönetilen internet sitemizde Ajansın desteği ile hayata geçen projelerden güncel haberler, Ajansa ilişkin duyurular ve etkinlikler yayınlanmaktadır. Ajans kurumsal web sitesinin yanı sıra yine Ajansımız tarafından oluşturulan ve yönetilen TRB2 Bölgesi Veri Analiz Portalı (www.vapdaka.com), DAKA Komşu Ülkeler Koordinatörlüğü (www.dakakuk.com), Urartular (www.urartular.com.tr), Yazılım Hareketi (www.yazilimhareketi.com) ve Şehir Şehir Türkiye (www.sehirsehirturkiye.com) gibi web siteleri mevcuttur.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

Ajansımızda gelen ve giden tüm evraklar taranarak elektronik ortamda kayıt altına alınmaktadır. Kalkınma Bakanlığının 2012 yılı içerisinde Ajansların kullanımına sunmuş olduğu Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) herhangi bir lisans bedeli ödenmeksizin sadece kurulum, eğitim ve 12 ay süreli destek sözleşme bedeli karşılığında 2012 Mayıs ayı içerisinde tesis edilmiş, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumundan (TÜBİTAK) tüm personel için e-imza temin edilerek eğitimler tamamlanmış, eski taranmış evraklar yeni sisteme aktararak süreklilik sağlanmış ve tüm Ajans gelen ve giden evrak yazışmalarında EBYS kullanılmaya başlanmıştır.

Kurumsal Yönetim ve Koordinasyon Birimi koordinasyonunda sağlanan ve Ajans personeli tarafından kullanılan donanım, yazılım ve bağlantılar aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

Tablo 1: 2023 Yılı Faaliyet Dönemi Ajans Hizmet Binası ve Yatırım Destek Ofisleri Donanım Envanteri

Donanım	Miktar	Kullanım amacı	Marka Model
Sunucu bilgisayar	9	Domain, e-posta, dosya yazıcı paylaşımı, sanal sunucular ve storage (depolama)	Dell, HP
Kişisel bilgisayar	11	Personel ve sunum bilgisayarı	HP, Lenovo, Asus, Fujitsu, iMac, Vento
Dizüstü bilgisayar	85	Personel, bağımsız değerlendiriciler ve sunum için	Lenovo, Toshiba, Huawei, Apple, Acer
Fotokopi + yazıcı	9	Ofis işleri	Konica Minolta, HP
Yazıcı	18	Ofis işleri	HP, Canon, Samsung
Tarayıcı (scanner)	5	Ofis işleri	HP, Epson, Canon
Santral cihazı	1	Personel iletişimi	Avaya
Masaüstü telefon	50	Personel iletişimi	Avaya
Telsiz telefon	10	Personel iletişimi	Avaya
Projeksiyon cihazı	9	Toplantı ve sunum	Epson, Sony, Canon, Viewsonic
Video kamera	2	Toplantı ve etkinlikler	Sony, Canon
Klima	2	Sistem odası soğutması, soğutma	Toshiba, Arçelik
Güvenlik kamera DVR cihazı	5	Bina güvenliği	Dcode, Opax
Güvenlik kamerası	33	Bina güvenliği	Dcode, Opax
Personel devam kontrol cihazı	4	Personel devam kontrolü	Art600
Parmak izli geçiş sistemi	2	Arşiv odası için	Magicpass
Accesspoint	15	Kablosuz ağ	Tenda, Airties
Firewall cihazı	5	Ağ güvenliği	Fortigate, Watchguard
Kablosuz modem	3	İnternet erişimi	Airties
Kablolu modem	1	İnternet erişimi	Airties
Switch	6	Kablolu ağ	
Yedekleme diski	1	Veri yedekleme	HP
Ağdan yedekleme diski	3	Veri yedekleme	WD
Yangın alarm sistemi	2	Bina güvenliği	
Harici harddisk	10	Personel veri taşıma	HP
Harici DVDROM	3	Teknik servis	Transcend, Asus
Fotoğraf makinesi	2	İzleme, toplantı ve etkinlikler	Canon
Ağ doküman tarayıcı	1	Ofis işleri	HP
Ses sistemi (Mikser, mikrofon ve yayın hoparlörleri)	3	Toplantı ve sunum	Aolong Professional Sound System Bots BK-401
Çok fonksiyonlu yazıcı	3	Ofis işleri	Canon, HP

Donanım	Miktar	Kullanım amacı	Marka Model
Telefon makinesi	11	Personel iletişimi	Karel, Telmax, Skytech
Barkod yazıcı	1	Çeşitli barkod yazma işlemleri	Argox X1000VL
Barkod okuyucu	5	Proje kabulü ve takibi	Honeywell 3800G
Tablet PC	9	Birim Başkanları ve YDO'lar için	Samsung Galaxy 10.1, iPad
Kesintisiz güç kaynağı	10	Elektrik kesintileri için	Artronic, APC, Makelsan
Jeneratör	1	Elektrik kesintileri için	Jensa

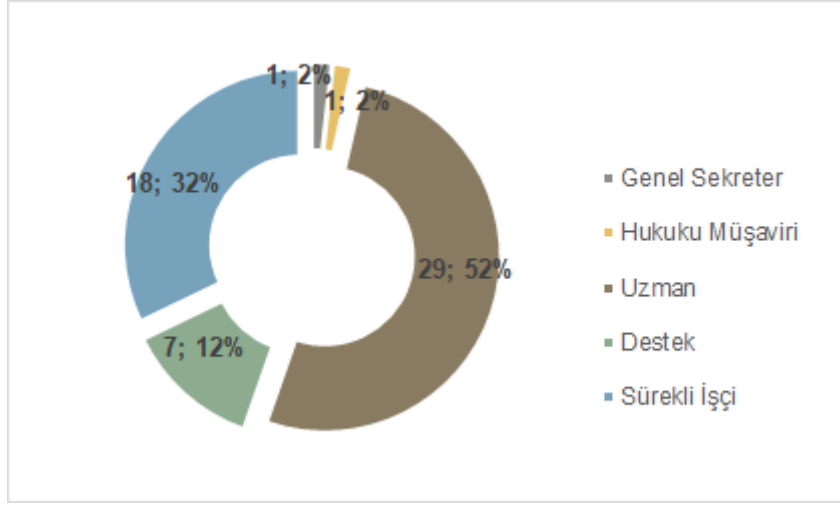
Tablo 2: 2023 Yılı Faaliyet Dönemi Ajans Hizmet Binası ve Yatırım Destek Ofisleri Yazılım Envanteri

Yazılım adı	Kullanıcı sayısı	Kullanım amacı
Windows 2008 Server	5	Sunucu işletim sistemi
VMware	-	Sanal sunucu yönetim yazılımı
Windows (10,11)	45+	Personel bilgisayarları işletim sistemi
MS Office 2016, 2019	45+	Temel ofis yazılımı
MS Project	5	Kurumsal projelendirme, takvimlendirme ve grafiksel raporlama yazılımı
MS Visio	5	Şema/diyagram ve grafiksel modelleme yazılımı
MapInfo CBS yazılımı	1	Veri toplama, güncelleme ve haritalandırma
Adobe Photoshop CS6	1	Grafik tasarım işleri
Kaspersky antivirüs	45+	Antivirüs
EBYS	Sınırsız	Doküman yönetim sistemi
NetCad	1	Proje çizim yazılımı
Alo Maliye	-	Maaş/bordro
Palmiye	5	Hukuk
Şimşek demirbaş	-	Demirbaş yönetim
Zoom	1	Çevrim içi toplantı ve webinar faaliyetleri
DAKA Dijital	Sınırsız	Kurum araç, personel izin, görev takibi ve diğer ihtiyaçlar

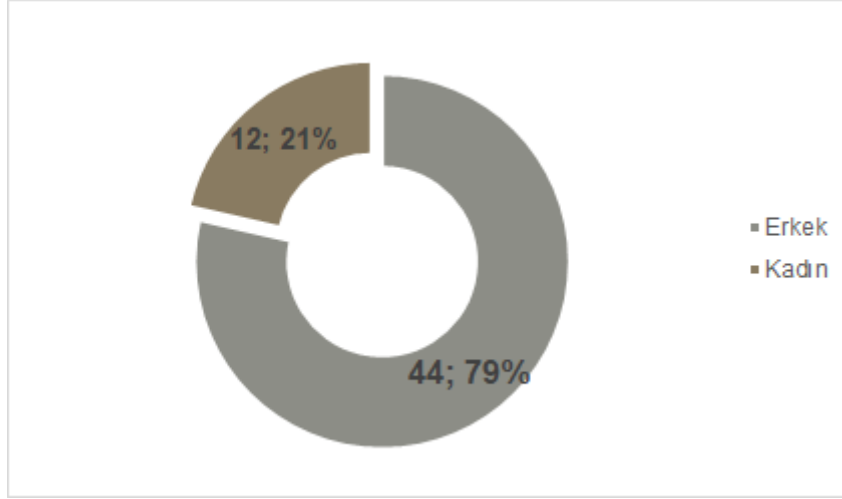
4) İnsan Kaynakları

Ajansımız 2023 yılı sonu itibarıyla 1 Genel Sekreter, 1 Hukuk Müşaviri, 29 uzman, 7 destek personeli ve 18 yardımcı hizmet personeli olmak üzere toplam 56 personelle faaliyetlerine devam etmektedir.

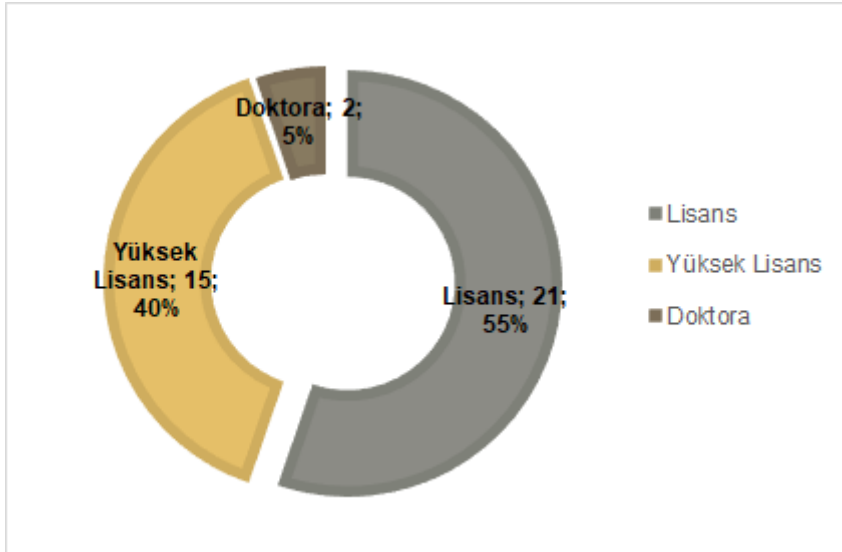
Grafik 1: 2023 Yılı Ajans Personelinin Statülerine Göre Dağılımı

Grafik 2: 2023 Yılı Ajans Personelinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Grafik 3: 2023 Yılı Uzman ve Destek Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Tablo 3: 2023 Yılı Uzman Personelin Lisans Mezuniyet Alanlarına Göre Dağılımı

Mezuniyet Alanı	Sayı	Mezuniyet Alanı	Sayı
Uluslararası İlişkiler	4	Sosyoloji	1
İktisat	4	İstatistik	1
Kamu Yönetimi	4	Hukuk	1
İşletme	3	Bilgisayar Mühendisliği	1
Matematik	2	Gıda Mühendisliği	1
Elektrik Elektronik Mühendisliği	2	Ziraat Mühendisliği	1
İnşaat Mühendisliği	2	Şehir ve Bölge Planlama	1
Endüstri Mühendisliği	2		
Toplam			30

Tablo 4: 2023 Yılı Destek Personelinin Lisans Mezuniyet Alanlarına Göre Dağılımı

Mezuniyet Alanı	Sayı
Bilgisayar Teknolojisi ve Programlama	1
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri	1
Gazetecilik	1
İşletme	1
Makine Mühendisliği	1
Sinema ve Televizyon	1
Uluslararası İlişkiler	1
Toplam	7

5) Sunulan Hizmetler

Ajans tarafından sunulan hizmetler açıkta görev ve görevsiz kimse kalmaması hususu ilke edinilerek birimler bazında paylaştırılmıştır. Söz konusu hizmetler; Beşerî Sermaye ve Girişimcilik Politikaları Birimi, Turizm ve Kırsal Kalkınma Politikaları Birimi, Sanayi Politikaları Birimi, Kurumsal Yönetim ve Koordinasyon Birimi ve illerde yatırım destek ofisleri tarafından gerçekleştirilmektedir.

6) Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 11. maddesine göre iç kontrol sistemi, Ajans gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesi, Ajansın mevzuata uygun olarak faaliyet göstermesi, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesi, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir bilgi edinilmesi amaçlarını gerçekleştirmek üzere, iç denetçinin görüşü

alınmak suretiyle, Genel Sekreterin teklifi ve Yönetim Kurulu'nun kararı ile belirlenir. Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği'nde 20.10.2021 tarihinde yapılan değişiklikle ajanslarda iç denetçi istihdam yükümlülüğü kaldırılmış olup DAKA bünyesinde iç denetçi istihdam edilmemektedir. Bununla birlikte iç kontrol sisteminin unsurları kapsamında yapılması gereken çalışmalar, birimler nezdinde altlık oluşturmak amacıyla yürütülmeye devam edilmektedir.

II- AMAÇ VE HEDEFLER

A) Ajansın Amaç ve Hedefleri

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansının temel amacı, Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 no’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 184 üncü maddesinde bütün kalkınma ajansları için ortak bir biçimde ifade edildiği üzere, *“kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki iş birliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak üzere oluşturulacak kalkınma ajanslarının kuruluş, görev ve yetkileri ile koordinasyonuna ilişkin usul ve esaslarını düzenlemek”*tir.

B) Temel Politikalar ve Öncelikler

Ajansın temel politikaları ve öncelikleri aşağıda sıralandığı gibidir:

- Anayasaya, kanunlara, genel hukuk kurallarına uygun olarak, ulusal plan ve programlar çerçevesinde bölge plan ve programlarının etkili bir şekilde uygulanmasını sağlayıcı proje ve faaliyetleri desteklemek,
- TRB2 Bölgesi’ndeki (Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van illeri) aktörlerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi suretiyle ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkıda bulunmak,
- Katılımcı, yenilikçi, çevreye duyarlı, toplumsal sorumluluğa sahip ve çözüm odaklı bir anlayış çerçevesinde; yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası kuruluşlarla iş birliğinin geliştirilmesine ve bütün aktörler arasında hızlı, etkin ve sürekli bir iletişim sürecinin oluşturulmasına katkı sağlamak,
- Doğal ve kültürel varlıkların korunmasına, bölgenin beşerî sermayesi ve maddi kaynaklarının sürdürülebilir bir çerçevede, etkili ve verimli şekilde kullanılmasına, yatırım ortamının iyileştirilmesine, istihdam ve rekabet gücünün artırılmasına yönelik faaliyetlere destek vermek,
- Yürütülecek faaliyetlerin tamamında açıklık, adalet, tarafsızlık, toplumsal mutabakat ve katılımcılık, eşit muamele, güvenilirlik, verimlilik, sürdürülebilirlik, bilimsellik, etkinlik, erişilebilirlik, öngörülebilirlik ve hesap verilebilirliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almak,

- Belirtilen tüm bu amaçları gerçekleştirebilecek, planlama ve programlama faaliyetlerini destekleyebilecek gerekli koordinasyon kabiliyetini haiz, teknik kapasitesi yüksek, bölgesel gelişme politikalarının uygulanmasını desteklemek üzere yereldeki bütün aktörlerle birlikte etkin ve verimli bir kurumsal yapı oluşturmak amacıyla teşkilatlanmaktadır.

III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A) Mali Bilgiler

2023 yılı faaliyet dönemine ilişkin Ajansımızın alacakları ve bu alacaklara ilişkin gerçekleştirilen tahsilat miktarı ile bu dönem içerisinde yapılan harcamalara ilişkin mali bilgiler bu bölümde sunulmuştur.

1) Bütçe Uygulama Sonuçları

Ajansımız 2023 yılı tahmini gelir bütçesi **232.094.343,28 TL** olarak öngörülmüş ve Ajans Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. 2023 yılı sonu itibarıyla **128.550.184,05 TL**'si önceki yıldan devreden bakiye olmak üzere toplam **236.837.824,51 TL** gelir tahsilatı gerçekleşmiştir. Gelir tahsilatının 2023 yılı sonu gerçekleşme oranı **%102,04**'tür.

Tablo 5: 2023 Yılı Gelir Bütçesi

Gelir Kalemleri	2023 Bütçe Gelirleri Tahmini	2023 Gerçekleşme Toplamı (Tahsilat) (Ocak-Aralık)	Gerçekleşme Oranı (%)
Merkezi Yönetim Bütçesinden Aktarılan Paylar	30.000.000,00	25.926.818,00	86,42
İl Özel İdarelerinden Aktarılan Paylar			
Bitlis İl Özel İdaresi	1.493.488,41	1.193.965,90	79,94
Hakkâri İl Özel İdaresi	1.177.405,70	1.177.405,70	100
Muş İl Özel İdaresi	1.594.092,05	1.594.092,05	100
Belediyelerden Aktarılan Paylar			
Bitlis İli Belediyeleri	1.344.255,10	1.491.952,83	110,99
Hakkâri İli Belediyeleri	987.368,62	1.193.617,55	120,89
Muş İli Belediyeleri	1.581.935,46	1.615.024,94	102,08
Van İli Belediyeleri	9.062.613,89	9.125.788,52	100,70
Sanayi ve Ticaret Odalarından Aktarılan Paylar			
Bitlis Ticaret ve Sanayi Odalarından Aktarılan Paylar	41.000,00	49.164,49	119,91
Hakkâri Ticaret ve Sanayi Odalarından Aktarılan Paylar	34.000,00	20.066,79	59,02

Muş Ticaret ve Sanayi Odalarından Aktarılan Paylar	42.000,00	0	0
Van Ticaret ve Sanayi Odalarından Aktarılan Paylar	108.000,00	19.130,96	17,71
AB ve Diğer Uluslararası Fonlardan Sağlanan Kaynaklar			
Avrupa Birliğinden Sağlanan Kaynaklar	5.973.000,00	5.187.029,47	86,84
Diğer Uluslararası Fonlardan Sağlanan Kaynaklar	0	0	0
Faaliyet Gelirleri			
Gayri Maddi Hak Gelirleri	0	0	0
Faiz Gelirleri	120.000,00	518.800,12	432,33
Faaliyet Gelirleri	0	0	0
Diğer Gelirler	5.000,00	30.774,79	388,77
Bağış ve Yardımlar			
Çalışan ve Üreten Gençler Programı	11.000.000,00	14.500.000,00	131,82
Cazibe Merkezleri Destekleme Programı	30.500.000,00	30.869.296,34	101,21
Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı	5.500.000,00	11.468.580,00	208,52
Diğer Kurumlarca Sağlanan Şartlı Bağış ve Yardımlar	0	0	0
Önceki Yıllardan Devreden Gelirler			
Belediyelerden Aktarılan (Alacaklardan Tahsilatlar)	2.800.000,00	2.306.132,01	82,36
Sanayi ve Ticaret Odalarından Aktarılan (Alacaklardan Tahsilatlar)	180.000,00	0	0
Önceki Dönem Devreden (Nakit)	128.550.184,05	128.550.184,05	100
Ret ve İadeler (-)	0	0	0
Toplam	232.094.343,28	236.837.824,51	102,04

Ajansımız giderlerine ilişkin gerçekleştirmeler ise aşağıda bütçe kalemleri itibarıyla gösterilmiştir. Dönem başında **228.176.300,28 TL** olarak tahmin edilen gider bütçesinden yıl sonu itibarıyla toplam **145.113.474,15 TL** harcanmış olup gider bütçesi gerçekleşme oranı **%63,60** olmuştur. Kullanılan gider bütçesi tutarının **53.065.172,56 TL**'sini Ajans Genel Yönetim Hizmetleri giderleri; **183.613,02 TL**'sini İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon Hizmetleri giderleri; **1.283.759,89 TL**'sini Plan Program ve Proje Hizmetleri giderleri; **907.062,85 TL**'sini Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri giderleri; **4.937.758,01 TL**'sini Tanıtım ve Eğitim Hizmetleri giderleri ve **84.606.307,82 TL**'sini de Proje ve Faaliyet Destekleme giderleri oluşturmaktadır.

Tablo 6: 2023 Yılı Gider Gerçekleşmeleri

Giderler	Ödenek Tutarı (Mevcut)	Kullanılan Ödenek Tutarı	Gerçekleşme Oranı (%)
Genel Hizmetler	81.776.300,28	60.377.366,33	73,83
Genel Yönetim Hizmetleri	64.520.740,28	53.065.172,56	82,25
İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon Hizmetleri	520.000,00	183.613,02	35,31
Plan, Program ve Proje Hizmetleri	6.823.000,00	1.283.759,89	18,82
Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	1.572.560,00	907.062,85	57,68
Tanıtım ve Eğitim Hizmetleri	8.340.000,00	4.937.758,01	59,21
Proje ve Faaliyet Destekleme Hizmetleri	146.400.000,00	84.736.107,82	57,88
Proje Destekleme Giderleri	145.950.000,00	84.606.307,82	57,97
Faaliyet Destekleme Giderleri	450.000,00	129.800,00	28,84
Toplam	228.176.300,28	145.113.474,15	63,60

2) Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Ajansımızın gelir bütçesini merkezi yönetim bütçe payı, il özel idarelerinden aktarılan paylar, bölge belediyeleri ile bölgedeki ticaret sanayi odalarından aktarılan paylar, şartlı bağış ve yardımlar ile AB ve diğer uluslararası kuruluşlardan sağlanan bağış ve yardımlar oluşturmaktadır. Buna göre hesaplanan Ajans 2023 yılı gelir bütçesi **232.094.343,28 TL** olarak öngörülmüştür.

Bütçe gelirlerinin **128.550.184,05 TL**'si önceki yıldan devreden gelirlerden oluşmakta olup bunun **63.402.208,82 TL**'si Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP), **5.358.794,15 TL**'si Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP), **31.481.506,14 TL**'si ise Çalışan ve Üreten Gençler Programı (CUGEP) kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından Ajansımıza aktarılan şartlı bağışlardır. 2023 yıl sonu itibarıyla merkezi yönetim bütçesinden **25.926.818,00 TL**, il özel idareleri, belediyeler ile sanayi ve ticaret odalarından Ajansımıza toplam **17.480.209,72 TL** pay aktarımı olmuştur.

228.176.300,28 TL tutarındaki Ajansımızın 2023 yılı tahmini gider bütçesinden yıl sonu itibarıyla **145.113.474,15 TL** harcama yapılmıştır. Buna göre bütçe giderleri gerçekleşme oranı **%63,60** olarak gerçekleşmiştir. Bütçe giderleri içerisindeki en yüksek payı **%57,88** oranı ile Proje ve Faaliyet Destekleme giderleri oluşturmaktadır.

3) Mali Denetim Sonuçları

Sayıştay Denetimi

Ajansımız, “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5/1 maddesi gereği hesap dönemi başında verilmesi gereken bilgileri Ocak ayında; 5/3 maddesi gereğince hesap dönemi sonunda verilmesi gereken defter, mali tablo ve bilgileri Şubat ayında düzenli olarak Sayıştay Başkanlığına göndermektedir. Ajansımızda 10-14 Ekim 2022 tarihleri arasında Sayıştay Denetimi yapılmış olup taslak denetim raporu 29 Mayıs 2023 tarihinde Ajansa iletilmiştir. 2022 Yılı Sayıştay Nihai Denetim Raporu ise 18 Eylül 2023 tarihinde Ajansa iletilmiştir.

Bakanlık Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Denetimi

20/08/2020 tarihli, 31219 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği uyarınca Ajansımız 01.01.2020-13.06.2022 tarihleri arasındaki işlemleri teftiş etmek üzere 13-28.06.2022 tarihleri arasında Bakanlık Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı müfettişleri tarafından teftiş edilmiştir.

2022 yılı Teftiş Raporu kapsamında Ajansımızın gerçekleştirdiği iş ve işlemlere ilişkin Denetim Grubunun Tespit ve Önerilerine ilişkin tablo hazırlanarak 08.08.2022 tarihli ve 1969 sayılı resmi yazıyla Bakanlığa gönderilmiştir. 23.06.2023 ve 25.10.2023 tarihlerinde Denetim Grubunun Tespit ve Önerilerine ilişkin İlerleme Raporu hazırlanarak Bakanlığa iletilmiştir.

B) Performans Bilgileri

1. Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (BSG-SOP)

1.1. Genel Bilgiler

Tablo 7: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Genel Bilgiler

SOP Adı	Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (BSG-SOP)
SOP Referans No	TRB2/21/BSG/SOP/00001
Rapor Dönemi	1 Ocak-30 Haziran 2023
SOP Bütçesi	45.844.067,19 TL
SOP Süresi	36 ay
SOP Özeti	BSG-SOP kapsamında TRB2 Bölgesi'nde başta çocuklar ve gençler olmak üzere, ülkenin yeni nesil ekonomisinin ihtiyaç duyduğu donanım, bilgiye ve beceriye sahip bireylerin yetiştirilmesi, kurum ve kuruluşların kurumsal kapasitelerinin ve beşerî sermayelerinin niteliğinin geliştirilmesi ve bu sayede bilinçli, aktif, sosyal ve kültürel anlamda gelişmiş, güçlü bir toplum inşa edilmesi amaçlanmaktadır.

1.2. Kapsam ve Takibi

Tablo 8: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Kapsam ve Takibi

Bileşen Adı	Gerçekleşme Durumu				Gecikme/ Gerçekleşmeme Nedeni	Rapor Dönemindeki İlerlemeler	Bir Sonraki Dönemde Yapılacaklar
	Zamanında Tamamlandı	Gecikme ile Tamamlandı	Devam Ediyor	Başlamadı			
Araştırma, Analiz ve Programlama							
TRB2 Bölgesi Yeni Nesil Girişimcilik Potansiyeli Raporu	x					Global Entrepreneurship Monitor ekibiyle potansiyel iş birliği için toplantılar gerçekleştirilmiştir. Metodoloji oluşturma çalışmaları kapsamında farklı üniversitelerden akademisyenlerle görüşmeler yapılmış ve girişimcilikle ilgili eğitim ve kapasite	

						geliştirme faaliyetleri planlanmıştır. Anketler ve odak grup toplantıları yapılarak rapor tamamlanmıştır.	
TRB2 Bölgesi'nde Kadın İstihdamının Artırılması Araştırması	x					TRB2 Bölgesi Kadın İstihdamının Artırılması Araştırması'nın içeriği oluşturulmuş, TÜİK verileri toplanmış ve dokümanda kullanılacak anket soruları için literatür araştırması gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında örneklem evreni belirlenmiş ve anket uygulaması gerçekleştirilerek araştırma tamamlanmıştır.	
İş Birliği ve Koordinasyon							
Paydaş Bilgilendirme ve İş Birliği Toplantıları			x			2023 yılında Beşeri Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve Beşeri Sermaye ve Girişimcilik Politikaları Birimi faaliyetleri kapsamında paydaşlarla bir araya gelinerek istişarelerde bulunulmuştur. Potansiyel iş birlikleri ve projeler hakkında fikir alışverişinde bulunulmuştur.	2024 yılında paydaşlarla toplantılara devam edilecek, odak paydaş etkinlikleri düzenlenmeye devam edilecektir.
TEKNOFEST 2023 Fuarı Hazırlık Çalışmaları			x			Teknofest etkinliği kapsamında Van YYÜ, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile toplantılar gerçekleştirilmiştir. Türkiye Teknoloji Takımı'nın ev sahipliğinde gerçekleşecek olan TEKNOFEST 2023 İstanbul Etkinliği'nde yarışması için bir takım desteklenmiş ve ekipman desteği sağlanmıştır. Hâlihazırda kullanılan rüzgâr türbinlerinin bakım, onarım tamir ve tadilat gibi dezavantajlarını, sürtünme ve çekirdek kayıplarını ortadan kaldırarak sürdürülebilir bir şekilde elektrik enerjisi üretmeyi amaçlayan proje Çevre ve Enerji Teknolojileri dalında 5. olmuştur.	2024 yılında da Teknofest'e katılım sağlayacak kişilerin diğer kurum ve kurumlarla iş birliği içinde desteklenmesi planlanmaktadır.

Ulusal ve Uluslararası Fon ve Destekler Seminerleri	x					Ekim ayında çevrim içi olarak TKDK, KOSGEB, Ticaret Bakanlığı, DAKA destekleri ve 6. Bölge teşvik sistemi paydaşlarla paylaşılmıştır.	
TRB2 Bölgesi Akıllı Uzmanlaşma Faaliyetleri			x			KAGM'nin faydalanıcısı olduğu Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında desteklenen CEDIS3 Projesi (The Technical Assistance for Capacity Enhancement for Development and Implementation of Smart Specialization Strategies in Turkey's Regions Project- Türkiye'de Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması için Kapasite Artırımı Projesi) kapsamında akıllı uzmanlaşma stratejisinin hazırlanacağı 3 pilot bölgeden birisi de TRB2 Bölgesi'dir. Bu kapsamda, proje açılışı etkinliği ve bilgilendirme eğitimlerine katılım sağlanmıştır. Sonraki fazlarda personelin ve paydaşların kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik eğitimler ve saha çalışmaları gerçekleştirilecektir.	2024 yılında veri yönetimi ve analizi, girişimsel keşif analizi, mekânsal analiz, teknoloji ve inovasyon yönetimi, bölgesel yapının kıyaslanması, ürün uzay analizi, izleme ve değerlendirme, proje geliştirme ve başvurma gibi eğitimlerin ve paydaş toplantılarının yapılması planlanmaktadır.
Kapasite Geliştirme							
DAKA Girişimcilik Programı	x					Van YYÜ iş birliğinde Sosyoloji Bölümü öğrencileri tarafından gerçekleştirilen "Van'da Girişimcilik ve Sosyal Girişimcilik" temalı alan araştırması ve akademik çalışma kapsamında sosyal girişimcilik aktarılarak deneyim paylaşımı yapılmıştır. İnnovan Girişimcilik Merkezi'nde girişimciliği yaygınlaştırmak amacıyla Yeni Nesil Girişimcilik Eğitimi (2 kez), Sosyal Girişimcilik Eğitimi, Girişim ve Finansal Okuryazarlık Eğitimi, Medya ve Teknoloji Okuryazarlığı Eğitimi, İş Birliği ve Ekip	

						Çalışması Eğitimi, Dijital Araçlar Eğitimi, Yaratıcılık ve İnovasyon Eğitimi, Liderlik ve İnisiyatif Alma Eğitimi, Ağ Oluşturma, Hibe ve Fon Kaynaklarına Erişim Eğitimi, Tasarım Odaklı Düşünme Eğitimi, Satış Pazarlama Eğitimi, Persona Oluşturma Eğitimi, Şirket Kurma Süreçleri Eğitimi, Etkili Sunum Teknikleri & Pitching Eğitimi ve Proje Döngüsü Yönetimi Eğitimi (3 kez) verilmiştir. Eğitimler kamu ve sivil toplum kuruluşu personellerine, üniversite öğrencilerine ve NEET gençliğine yönelik gerçekleştirilmiştir. Eğitimlere 445 kişi katılım sağlamıştır.	
Beceri Geliştirme ve İstihdam Programı			x			Beceri Geliştirme ve İstihdam programı faaliyeti kapsamında paydaşlarla iş birliğinde Dalgıcılık, Temel Unity, Grafik Tasarımı ve Dijital Yetkinlikler Beceri Seti eğitimleri planlanmıştır. Ocak-Eylül 2023 döneminde Van Büyükşehir Belediyesi iş birliğinde CMAS 1 Yıldız Dalgıcılık Eğitimi gerçekleştirilmiş ve 15 kişinin tek yıldız dalgıç sertifikası alması sağlanmıştır. Dijital Yetkinlikler Beceri Seti eğitim faaliyeti kapsamında 18-40 yaş arası bireylere Flutter Mobil Programlama Eğitimi, Algoritma ve Programlama Bootcamp, Blockchain, NFT, Metaverse eğitimleri verilmiş ve 50 katılımcıya katılım sertifikası verilmiştir. Temel Unity eğitimi gerçekleştirilmiş ve 12 kişi katılım sağlamıştır. 2 adet Grafik Tasarımı Eğitimi verilmiş ve toplam 14 kişi katılım sağlamıştır.	

TRB2 Bölgesi'nde Kırsal İstihdamı Artırma Programı			x			Faaliyetin 2024 yılında gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Faaliyet kapsamında ilçelerde kurulması planlanan yöresel ürünler atölyeleri ile satış ve pazarlama eğitimleri verilerek iyi uygulama örnekleri ziyaret edilecektir. Bununla birlikte özellikle kadın kooperatiflerine yönelik eğitim seti planlanmıştır.	
TRB2 Bölgesi Yazılım Hareketi Programı			x			Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile yapılan protokol çerçevesinde TRB2 Bölgesi Yazılım Programı'nın 2. versiyonu gerçekleştirilmiştir. 2023 yılındaki program oyun yazma üzerine olup Van ili lise öğrencilerine yönelik düzenlenmiştir. Program kapsamında Van ilinde 7 farklı liseden 125 öğrenci programa dâhil edilmiş ve oyun geliştirmeye yönelik BTK portalı üzerinden C# ve Unity (2 boyutlu oyun hazırlama) eğitimleri almışlardır. BTK eğitimlerinin ardından 14 Haziran'da final etkinliği gerçekleştirilmiştir. Final etkinliğine 10 takım katılmış ve takımlar arasında 3 takım finalist seçilmiştir. İlerleyen süreçte Yazılım Hareketi'nin kurgusu istihdam odaklı olacak şekilde revize edilmiştir. Bu kapsamda, Kariyer.net'in kurum içi girişimi olan Techcareer.net ile iş birliğine gidilmiştir. Faaliyetin asıl amacı, eğitim vermekten öte faaliyet kapsamında eğitimi tamamlayanların istihdamını temin etmektir. Bu alanda Kariyer.net'in sunmuş olduğu veriler ışığında, personel arayan firmalara aday önerme, firma buluşmaları, mülakat simülasyonu gerçekleştirme vb. faaliyetler ile katılımcıların istihdam şansını artıracak çalışmalar da Techcareer.net tarafından gerçekleştirilecektir. Faaliyet üniversite 4. sınıfta okuyan, yakın zamanda mezun olacak ya da olmuş, aktif olarak	

						çalışmayan ya da maksimum 2 yıl deneyimli Bitlis, Muş, Hakkâri veya Van'da ikamet edenlerin başvurusuna açık olup başvurular 14 Aralık tarihinde sona ermiştir. Bir sonraki aşamaya geçecek adayların eleme sınavı ve ön mülakat süreci gerçekleşmiştir. Aralık ayının son haftasında ise seçilen adayların eğitimlerine başlanmıştır.	
Gençler İçin İlham Veren Konferanslar	x					Van İl Halk Kütüphanesi ile iş birliği içinde Gençlere İlham Veren Konferanslar kapsamında Ocak-Haziran döneminde 5 adet konferans gerçekleştirilmiştir. Konferanslar kapsamında ülkemizin ve ilimizin saygın yazarları gençlerle buluşturulup söyleşiler gerçekleştirilmektedir.	
CNC Tezgah Operatörü Yetiştirme Eğitim Programı				x	Faaliyet iptal edilmiştir.		
Kadınların Beceri Geliştirmelerine Yönelik İyi Uygulama Ziyaretleri				x	Faaliyet iptal edilmiştir.		
Tanıtım ve Yatırım Destek							
TRB2 Bölgesi Kariyer Günleri Etkinlikleri	x					Kariyer günleri etkinliği kapsamında Tuşba Milli Eğitim İlçe Müdürlüğü ve Yeşilay iş birliğinde "21. Yüzyılda Kariyer Planlama" etkinliği gerçekleştirilmiştir.	
Ajans Destekleri							

2023 Yılı Teknik Destek Programı	x					2022 yılında geçen ve 2023 yılına sarkan 18 proje tamamlanmış olup 2023 yılında Teknik Destek Programı açılmamıştır.	
Genç Girişimcilik Mali Destek Programı (2024 yılı 3,5 milyon ₺)				x		Genç Girişimcilik Mali Destek Programı'nın adı Kadın ve Genç Girişimcilik MDP olarak revize edilmiş ve 2024 yılında ilan edilmesi planlanmıştır.	
Diğer Proje ve Faaliyetler							
Muş'ta Gençler Önce Eğitimde Sonra İstihdamda Projesi			x			AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA II) kapsamında AB ve İŞKUR eş finansmanı ile yürütülen “Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençler (NEET) İçin İşgücü Piyasası Destek Programı (NEETPRO)” Hibe Çağrısı kapsamında Ajansımızın başvuru sahibi olduğu ve Bulanık-Malazgirt Süt Üreticileri Birliği'nin eş başvuru sahibi olduğu “Muş'ta Gençler Önce Eğitimde Sonra İstihdamda Projesi”, Program Otoritesi olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı AB ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı tarafından desteklenmeye hak kazanmıştır. Uygulama süresi Haziran 2023-Haziran 2024 olan proje kapsamında eğitimde ve istihdamda olmayan 70'i kadın toplam 100 gence mesleki eğitimlerin yanı sıra beceri geliştirme eğitimleri verilecek ve 1'i yurt dışı olmak üzere 2 adet çalışma ziyareti gerçekleştirilecektir. Proje kapsamında düzenlenecek eğitimler: 1- Süt sığırcılığı (280 saat) 2- Peynir üretimi (253 saat) 3- Sağım hijyeni ve sanitasyon (40 saat) 4- Kooperatif kurma (40 saat) 5- Pazarlama (48 saat) 6- İş ve sosyal hayatta iletişim (48 saat)	2024 yılında eğitimlerin tamamlanması ve yurt içi ve yurt dışı ziyaretlerin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

						Proje kapsamında başlangıç toplantısı, web sitesi ve logo tasarımı ve 100 kursiyerin belirlenmesi faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Proje ile ilgili broşür ve posterler asılmış ve ilgili paydaşlarla görüşme ve bilgilendirmeler yapılmıştır. Kursiyerlerin İŞKUR veritabanına kayıtları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca kursiyerler İŞKUR hizmetleri hakkında bilgilendirilmiştir. Proje kapsamında satın alınacak olan süt sağım makinelerinin teknik şartnameleri hazırlanmış ve satın alma duyuruları yayınlanarak teklifler alınmıştır.	
İzleme ve Değerlendirme							
2022 yılı CMDP İpekyolu İlçe Kütüphanesi ve Yaşam Merkezi Projesi			x			Proje kapsamında atıl durumda olan bir binanın çocuk ve gençlerin kütüphane olarak kullanabilecekleri ve nitelikli ve etkileşimli zaman geçirecekleri bir alana dönüştürülmesi planlanmıştır. Proje kapsamında ihale süreci tamamlanmış olup inşaat işleri bitmek üzeredir.	

1.3. Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

1.3.1. Sonuç Göstergeleri

Tablo 9: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Sonuç Göstergeleri

#	Gösterge Adı	Birim	Başlangıç Değeri	Planlanan Hedef	Dönem Değeri	İlgili Özel Amaç(lar)	Planlanan Tamamlanma Dönemi
1	Ulusal programlarda/fuarlarda derece kazanan öğrenci proje sayısı	Adet	0	8	1	4, 5	Ocak-Aralık 2023
2	Hayata geçirilen sosyal girişimcilik projesi sayısı	Adet	0	4	0	4	Ocak-Aralık 2023
3	Ticarileşen girişim sayısı	Adet	0	10	0	4	Ocak-Aralık 2023

4	Yazılım alanında geliştirilen proje sayısı	Adet	0	20	10	2, 5	Ocak-Aralık 2023
5	İstihdam edilen kadın sayısı	Kişi	0	100	9	1, 3	Ocak-Aralık 2023
6	İstihdam edilen erkek sayısı	Kişi	0	100	16	1, 3	Ocak-Aralık 2023
7	Mali Destek Programı kapsamında kurulan girişim sayısı	Adet	0	15	0	4	Ocak-Aralık 2023

1.3.2. Çıktı Göstergeleri

Tablo 10: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Planlanan Hedef	Dönem Değeri	Planlanan Tamamlanma Dönemi
TRB2 Bölgesi Yeni Nesil Girişimcilik Potansiyeli Raporu Hazırlanan rapor sayısı	2.1.4.1	Adet	1	1	Ocak-Aralık 2023
TRB2 Bölgesi'nde Kadın İstihdamının Artırılması Araştırması Hazırlanan rapor sayısı	2.1.4.1	Adet	1	1	Ocak-Aralık 2023
Paydaş Bilgilendirme ve İş Birliği Toplantıları Gerçekleştirilen iş birliği toplantı sayısı	2.1.4.2	Adet	25	20	Ocak-Aralık 2023
TEKNOFEST 2023 Fuarı Hazırlık Çalışmaları Katılım sağlanan teknoloji fuarı sayısı	2.1.4.2	Adet	1	1	Ocak-Haziran 2023
TEKNOFEST 2023 Fuarı Hazırlık Çalışmaları Ajans desteği ile fuara katılımı sağlanan öğrenci sayısı	2.1.4.2	Kişi	20	5	Ocak-Haziran 2023
TEKNOFEST 2023 Fuarı Hazırlık Çalışmaları Ajans desteği ile fuara katılımı sağlanan proje sayısı	2.1.4.2	Adet	8	1	Ocak-Haziran 2023
Ulusal ve Uluslararası Fon ve Destekler Seminerleri Gerçekleştirilen seminer sayısı	2.1.4.2	Adet	2	2	Ocak-Aralık 2023
Ulusal ve Uluslararası Fon ve Destekler Seminerleri Gerçekleştirilen sunum sayısı	2.1.4.2	Adet	10	5	Ocak-Aralık 2023
Ulusal ve Uluslararası Fon ve Destekler Seminerleri Katılım sağlayan kadın sayısı	2.1.4.2	Kişi	50	15	Ocak-Aralık 2023
Ulusal ve Uluslararası Fon ve Destekler Seminerleri Katılım sağlayan erkek sayısı	2.1.4.2	Kişi	100	20	Ocak-Aralık 2023

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Planlanan Hedef	Dönem Değeri	Planlanan Tamamlanma Dönemi
DAKA Girişimcilik Programı Gerçekleştirilen girişimcilik programı sayısı	2.1.4.3	Kişi	1	1	Ocak-Haziran 2023
DAKA Girişimcilik Programı Girişimcilik eğitimlerine katılan kadın sayısı	2.1.4.3	Kişi	250	202	Ocak-Haziran 2023
DAKA Girişimcilik Programı Girişimcilik eğitimlerine katılan erkek sayısı	2.1.4.3	Kişi	250	243	Ocak-Haziran 2023
DAKA Girişimcilik Programı Çocuk girişimciliği eğitimi verilen okul sayısı	2.1.4.3	Adet	8	0	Ocak-Aralık 2023
DAKA Girişimcilik Programı Çocuk girişimciliği eğitimi alan kız öğrenci sayısı	2.1.4.3	Kişi	50	0	Ocak-Aralık 2023
DAKA Girişimcilik Programı Çocuk girişimciliği eğitimi alan erkek öğrenci sayısı	2.1.4.3	Kişi	50	0	Ocak-Aralık 2023
Beceri Geliştirme ve İstihdam Programı Hayata geçirilen program sayısı	2.1.4.3	Adet	1	1	Ocak-Haziran 2023
Beceri Geliştirme ve İstihdam Programı Program bünyesinde verilen eğitim sayısı	2.1.4.3	Adet	20	6	Ocak-Aralık 2023
Beceri Geliştirme ve İstihdam Programı Program kapsamında verilen eğitimlerden yararlanan kadın sayısı	2.1.4.3	Kişi	150	30	Ocak-Aralık 2023
Beceri Geliştirme ve İstihdam Programı Program kapsamında verilen eğitimlerden yararlanan erkek sayısı	2.1.4.3	Kişi	350	36	Ocak-Aralık 2023
Beceri Geliştirme ve İstihdam Programı İstihdam edilen kadın sayısı	2.1.4.3	Kişi	30	8	Ocak-Aralık 2023
Beceri Geliştirme ve İstihdam Programı İstihdam edilen erkek sayısı	2.1.4.3	Kişi	70	10	Ocak-Aralık 2023
TRB2 Bölgesi Kırsal İstihdamı Artırma Programı Hayata geçirilen program sayısı	2.1.4.3	Adet	1	1	Ocak-Haziran 2023
TRB2 Bölgesi Kırsal İstihdamı Artırma Programı Program bünyesinde verilen eğitim sayısı	2.1.4.3	Adet	10	0	Ocak-Aralık 2023
TRB2 Bölgesi Kırsal İstihdamı Artırma Programı Program kapsamında verilen eğitimlerden yararlanan kadın sayısı	2.1.4.3	Kişi	500	0	Ocak-Aralık 2023
TRB2 Bölgesi Kırsal İstihdamı Artırma Programı Program kapsamında verilen eğitimlerden yararlanan erkek sayısı	2.1.4.3	Kişi	750	0	Ocak-Aralık 2023
TRB2 Bölgesi Kırsal İstihdamı Artırma Programı İstihdam edilen kadın sayısı	2.1.4.3	Kişi	10	0	Ocak-Aralık 2023

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Planlanan Hedef	Dönem Değeri	Planlanan Tamamlanma Dönemi
TRB2 Bölgesi Kırsal İstihdamı Artırma Programı İstihdam edilen erkek sayısı	2.1.4.3	Kişi	20	0	Ocak-Aralık 2023
TRB2 Bölgesi Yazılım Hareketi Programı Gerçekleştirilen program sayısı	2.1.4.3	Adet	1	1	Ocak-Haziran 2023
TRB2 Bölgesi Yazılım Hareketi Programı Program kapsamında eğitim alan kadın sayısı	2.1.4.3	Kişi	500	60	Ocak-Haziran 2023
TRB2 Bölgesi Yazılım Hareketi Programı Program kapsamında eğitim alan erkek sayısı	2.1.4.3	Kişi	750	100	Ocak-Haziran 2023
TRB2 Bölgesi Yazılım Hareketi Programı Program sonucunda geliştirilen proje sayısı	2.1.4.3	Adet	20	10	Ocak-Haziran 2023
Gençler İçin İlham Veren Konferanslar Programı Gerçekleşen konferans/söyleşi sayısı	2.1.4.3	Adet	25	5	Ocak-Aralık 2023
Gençler İçin İlham Veren Konferanslar Programı Gerçekleşen konferanslara/söyleşilere katılan kişi sayısı	2.1.4.3	Kişi	8.000	1.200	Ocak-Aralık 2023
CNC Tezgâh Operatörü Yetiştirme Eğitim Programı Gerçekleştirilen eğitim sayısı	2.1.4.3	Adet	2	0	Ocak-Aralık 2023
CNC Tezgâh Operatörü Yetiştirme Eğitim Programı Eğitim programına katılım sağlayan erkek sayısı	2.1.4.3	Kişi	50	0	Ocak-Aralık 2023
CNC Tezgâh Operatörü Yetiştirme Eğitim Programı İstihdam edilen CNC operatörü sayısı	2.1.4.3	Kişi	30	0	Ocak-Aralık 2023
Kadınların Beceri Geliştirmelerine Yönelik İyi Uygulama Ziyaretleri Ziyaret edilen yer sayısı	2.1.4.3	Adet	3	0	Ocak-Aralık 2023
Kadınların Beceri Geliştirmelerine Yönelik İyi Uygulama Ziyaretleri Ziyarete katılan kadın sayısı	2.1.4.3	Kişi	10	0	Ocak-Aralık 2023
TRB2 Bölgesi Kariyer Günleri Etkinlikleri Gerçekleşen kariyer günleri sayısı	2.1.4.4	Adet	4	1	Ocak-Aralık 2023
TRB2 Bölgesi Kariyer Günleri Etkinlikleri Kariyer günlerine katılan kişi sayısı	2.1.4.4	Kişi	2.000	350	Ocak-Aralık 2023
2023 Yılı Teknik Destek Programı Teknik destek kapsamında gerçekleşen eğitim sayısı	2.1.4.5	Adet	20	18	Ocak-Aralık 2023
2023 Yılı Teknik Destek Programı Teknik destek kapsamında eğitim alan kadın sayısı	2.1.4.5	Kişi	150	129	Ocak-Aralık 2023
2023 Yılı Teknik Destek Programı Teknik destek kapsamında eğitim alan erkek sayısı	2.1.4.5	Kişi	250	167	Ocak-Aralık 2023

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Planlanan Hedef	Dönem Değeri	Planlanan Tamamlanma Dönemi
Genç Girişimcilik Mali Destek Programı Desteklenen proje sayısı	2.1.4.5	Adet	15	0	Ocak-Aralık 2023
Genç Girişimcilik Mali Destek Programı İstihdam edilen kadın sayısı	2.1.4.5	Kişi	10	0	Ocak-Aralık 2023
Genç Girişimcilik Mali Destek Programı İstihdam edilen erkek sayısı	2.1.4.5	Kişi	30	0	Ocak-Aralık 2023
Muş'ta Gençler Önce Eğitimde Sonra İstihdamda Projesi Proje kapsamında eğitim alan kadın sayısı	2.1.4.5	Kişi	70	0	Ocak-Aralık 2023
Muş'ta Gençler Önce Eğitimde Sonra İstihdamda Projesi Proje kapsamında eğitim alan erkek sayısı	2.1.4.5	Kişi	30	0	Ocak-Aralık 2023

1.4. Kilometre Taşları

Tablo 11: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Kilometre Taşları

#	Eşik Noktasının Adı	İlgili Bileşen Kodu	Gerçekleşme Zamanı (Ay veya Dönem)	
			Planlanan	Gerçekleşen
1	DAKA Girişimcilik Programı	2.1.4.3.1	01.01.2023-31.12.2023	Program başarıyla uygulanmış ve öngörülen çıktılar elde edilmiştir.
2	TRB2 Bölgesi Yazılım Hareketi Programı	2.1.4.3.4	01.01.2023-31.12.2023	Program başarıyla uygulanmış ve öngörülen çıktılar elde edilmiştir.
3	Genç Girişimcilik Mali Destek Programı	2.1.4.2	03.07.2023-06.08.2023	Programın adı, Kadın ve Genç Girişimcilik Mali Destek Programı olarak revize edilmiştir. 2024 yılında ilan edilmesi öngörülmektedir.
4	Muş'ta Gençler Önce Eğitimde Sonra İstihdamda Projesi	2.1.4.6.1	01.08.2023-01.08.2024	Proje uygulama dönemi devam etmektedir. Proje kapsamında verilmesi planlanan eğitimlerin zaman planlaması yapılmıştır.

1.5. Değerlendirmeler

Tablo 12: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Değerlendirmeler

Bölüm	Değerlendirmeler (Eksik Gerçekleşmeler, Sorunlar)
Sonuç Göstergeleri	İstihdam ve girişim kurulması gibi sonuç göstergelerinde istenilen neticeye ulaşılamamıştır.
Çıktı Göstergeleri	2023 yılının ilk yarısında yapılması planlanan faaliyetlerde ülkemizde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen deprem felaketi nedeniyle sarkmalar meydana gelmiştir. İş takviminin ötelenmesi sonucu bazı faaliyetler gerçekleştirilememiştir. Yapılan bazı faaliyetlerde ise öngörülen çıktılar elde edilmiştir.
İş Takvimi	Ülkemizde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen deprem felaketi nedeniyle yılın ilk yarısında yapılması planlanan faaliyetlerin iş takviminde sarkmalar meydana gelmiştir.
Eşik Noktaları	Genç Girişimcilik Mali Destek Programı 2023 yılı BSG-SOP döneminin en önemli eşik noktasıdır. Mali Destek Programı'na 2024 yılında çıkılması öngörülmektedir.
Harcama Takvimi	2023 yılında yapılması planlanan faaliyetlerde iş takviminin değişmesinden dolayı harcama takviminde de revizyona gidilmiştir. Gerçekleştirilen faaliyetlerin harcama takvimi iş planına uygun olarak belirlenmiş ve Muhasebe'ye iletilmiştir.

1.6. İyileştirme Önerileri

Tablo 13: Beşerî Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı İyileştirme Önerileri

#	Çıkarılan Ders	Önerilen İyileştirme	İlgili SOP Yönetim Alanı
1	TRB2 Bölgesi'nde beşeri sermaye ve girişimcilik alanında faaliyet yürüten aktörlerle daha sistematik bir şekilde iletişim halinde olunmalıdır.	BSG-SOP ile ilgili tüm aktörlerin bir arada bulunacağı etkinlikler gerçekleştirilmelidir.	İletişim
2	-	-	Kapsam
3	Bölgede faaliyet yürüten kurum personeline kurum aidiyeti güçlü olmalıdır.	Performansın artırılması adına bölgedeki yönetişimi artırma faaliyetleri gerçekleştirilmelidir.	Performans
4	İlgili yılın faaliyetlerinin bir önceki yılda planlanması ve planlama işinin geleceğe dair olmasından dolayı risk barındırması.	İş takvimlerinin olduğunca geniş tutulması gerekmektedir.	Takvim
5	Birim bazda alınan fiyat araştırmalarının gelecek dönem ekonomik beklentileri dikkate alınarak yapılması gerekmektedir.	Birim bazda alınan fiyat araştırmalarının gelecek dönem ekonomik beklentileri dikkate alınarak yapılması gerekmektedir.	Mali
6	Kurum içi ve dışı iç ve dış paydaşlarla daha sık iş birliği içinde olunmalıdır.	İş birliğini artırıcı faaliyetler hayata geçirilmelidir.	İş Birliği
7	-	-	Risk

2. Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı (VAHA-SOP)

2.1. Genel Bilgiler

Tablo 14: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Genel Bilgiler

SOP Adı	Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı
SOP Referans No	TRB2/21/VAHA/SOP/00003
Rapor Dönemi	1 Ocak 2023-31 Aralık 2023
SOP Bütçesi	47.128.000 TL
SOP Süresi	36 ay
SOP Özeti	Bölge için özel bir çekim alanı oluşturan Van Gölü'nün koruma-kullanma dengesi gözetilerek etkileşimde bulunduğu alan içinde havza bazlı kalkınmaya yönelik en başta turizm sektörü olmak üzere gölü temel alan sektörlerin geliştirilmesi, yatırım altyapısının güçlendirilmesi, turizmde destinasyon odaklı yönetim ve pazarlama faaliyetlerinin oluşturulması ve çevre yönetiminin sağlanması suretiyle yaşam kalitesinin artırılmasıdır.

2.2. Kapsam Takibi

Tablo 15: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Kapsam Takibi

Bileşen Adı	Gerçekleşme Durumu				Gecikme/ Gerçekleşmeme Nedeni	Rapor Dönemindeki İlerlemeler	Bir Sonraki Dönemde Yapılacaklar
	Zamanında Tamamlandı	Gecikme ile Tamamlandı	Devam Ediyor	Başlamadı			
Araştırma, Analiz ve Programlama							
Van Gölü Suyu Burun Spreyi Üretim Tesisi Fizibilitesinin Hazırlanması				x		2023 yılının ilk yarısında gerekli satın almaların yapılabilmesi için teknik şartname hazırlanmış, fizibiliteyi hazırlayacak veya kısmi hizmet alımı yapılacak firmanın belirlenmesi için görüşmeler yapılmış, fiyat teklifleri alınmıştır. Alınan teklifler bütçede öngörülen tutarın çok üzerinde olduğundan ve ayrıca Van YYÜ	

						Dursun Odabaş Tıp Merkezi KBB Bölümü ile yapılan görüşmede Van Gölü'nden üretilen bir burun spreynin ilaç olarak değerlendirilemeyeceği dolayısıyla satışına ilişkin bir öngöründe bulunulamayacağı iletildiği için fizibilite çalışması askıya alınmıştır.	
Van Gölü Çevresi Turizm Altyapısına Uygun Yatırım Alanları Kataloğu (2022 devam eden faaliyet)			x		Faaliyet 2023 yılına yetiştirilememiştir.	Katalogun içerik, literatür, veri ve değerlendirme süreçleri revize edilmiştir. Saha çalışmaları 2023 yılında tamamlanmıştır.	Çalışmanın 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır.
Van Gölü Sahilindeki Arıtma Tesislerinin Verimli Çalıştırılabilmesi İçin Gerekli Yatırımlara İlişkin Fizibilite ve Ön Fizibilite Raporlarının Hazırlanması			x		Faaliyet 2023 yılına yetiştirilememiştir.	Fizibilite yapılması planlanan alanlar değerlendirilmiştir. Bütçe dahilinde yapılabilecek fizibilite sayısına göre görüşme yapılmış, çalışmanın tamamlanması için hizmet alımı yapılmıştır. Fizibilitesi yapılacak olan 3 ilçeye ait atık su arıtma tesisleri yüklenici firma yetkilisiyle gezilmiştir.	Tatvan, Ahlat ve Adilcevaz ilçelerinde atık su arıtma tesislerinin etkin bir şekilde çalıştırılabilmesi için gereken güneş enerji sistemlerinin kurulmasına karar verilmiştir. Gerekli çalışmaların 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır.
İş Birliği ve Koordinasyon							

Van Gölü Havzası Türk İslam Eserleri Sempozyumu				x	Paydaşların önerileri üzerine 2023 yılında ülke gündemindeki meselelerden (deprem, seçim) ötürü gerçekleştirilmemiştir.		
Kapasite Geliştirme							
Turizm İşletmelerinde Çalışan Personelin Yetkinliğinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler				x	Beşeri Sermayenin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında turizm işletmelerine yönelik eğitimler düzenleneceği ve aynı faaliyetin tekrarlanmaması için bu faaliyet gerçekleştirilmemiştir.		
Van Gölü Havzası Destinasyon Yönetim Örgütünün Oluşturulması	x					Bu faaliyet kapsamında hizmet alımı yapılarak destinasyon yönetim örgütünün oluşturulmasına ilişkin bir plan hazırlanmıştır.	
Tanıtım ve Yatırım Destek							
Eski Van Şehri'nin 3D Modelleme ile			x		İlgili faaliyette gerçekleştirilecek işler el sanatları faaliyeti olduğundan	Faaliyet kapsamında, Eski Van Şehri'nin diorama tekniği ile 3D modellemesinin yapımına başlanmıştır. 2024 yılının ortalarına kadar	Çalışmalara 2023 yılının 2. döneminde devam edilmiş olup 2024 yılının ortalarında tamamlanacaktır.

Minyatürünün Oluşturulması					tamamlanması için zamana ihtiyaç duyulmaktadır. Faaliyetin 2024 yılının ortalarında tamamlanması planlanmaktadır.	tamamlanması planlanan eser Van Müze Müdürlüğünde sergilenecektir. Malzeme tedariki gerçekleştirilmiş olup ilgili eserlerin yapımına başlanmıştır.	
Van Gölü Dalış Turizminin Geliştirilmesi Amaçlı Haritalandırma Faaliyetleri ve Tanıtıma Yönelik Çalışmalar	x					Bu faaliyet kapsamında Van Büyükşehir Belediyesi ile iş birliği protokolü imzalanarak Van Gölü'nde belirlenen 4 alanda (Edremit, Akdamar, Reşadiye ve Altınşar) işaretlendirme çalışması yapılmıştır. Bütçe kısıtı nedeniyle tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilmemiştir.	
Van Gölü'nün Temizlenmesine Yönelik Farkındalık Faaliyetleri	x					Sahil Güvenlik Van Gölü Grup Komutanlığı ile yapılan protokol ile gerçekleştirilecek iş birliği faaliyeti çerçevesinde okullarda öğrencilere yönelik bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirilmiş olup bu öğrencilerin farkındalık eğitimlerine ilgisini ve odaklanmasını artırabilmek amacıyla başarılı öğrencilere 500 adet logolu şapka yaptırılarak hediye edilmiştir.	
Ajans Destekleri							
2023 Yılı VAHA-SOP Fizibilite Desteği				x	Fizibilite Destek Programı'nın 2023 yılında ilan edilmemesine karar verilmiştir.		
Turizm Altyapısının Geliştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek				x	Turizm Altyapısının Geliştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı'nın 2023 yılında ilan		

Programı (2024 yılı 13 milyon ₺)					edilmemesine karar verilmiştir.		
Diğer Proje ve Faaliyetler							
İzleme ve Değerlendirme							
Otlı Peynirin Küp Serüveni Projesi			x			Makine ve ekipman satın almaları tamamlanarak peynir ve küp üretim atölyesi kurulmuş, kooperatif üyesi kadınlara peynir üretim eğitimleri verilmiştir.	Toprak küp atölyesinde küp üretimine yönelik eğitimler verilerek kooperatif üyesi kadınlara istihdam olanağı sağlanacak, üretilen ürünler "Mendivan" markası adı altında pazarlanacaktır. Peynir üretim atölyesinin ilerleyen proje döneminde tam olarak faaliyete geçmesi için çalışma yapılacaktır.
Organik Arı Ürünleri Paketlenmesi İşlenmesi Projesi			x			Proje kapsamında kurulması planlanan arıcılık ürünleri işleme atölyesinin tadilatı tamamlanmış, ekipmanlar alınarak kurulumu yapılmıştır. Üretim izinleri ve organik bal sertifikası alınmış, marka başvuruları tamamlanmıştır. İpekyolu ve Edremit ilçelerinde satış ofisleri açılmıştır.	Kadınlara eğitimlerin verilmesini ve arı ürünleri üretim mevsiminin gelmesini müteakip üretim ve paketlemeye geçilecektir.
Eski Van Şehri'nin Canlandırılması 1. Etap Projesi			x			Uygulama projelerinin hazırlanması faaliyeti tamamlanmıştır. Hüsrev Paşa Hanı'nın yapım işleri ihalesi tamamlanmıştır.	Hüsrev Paşa Hanı'nın yapım işlerine başlanacaktır.
Tuşba Bedesten Çarşısı Yapımı Projesi	x					Bedesten Çarşısı'nın yapım işleri bitirilerek proje tamamlanmıştır.	

Turizm Sektöründe Mesleki Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi	x				Faaliyetler, tedarik edilecek makine ve ekipmanlarda görülen fiyat artışlarından ötürü yaşanan kaynak sıkıntısı nedeniyle gecikmeli tamamlanmıştır. Refet Ünal Feribotu'nun otele dönüştürülmesine ilişkin iş ve işlemler denetim faaliyeti kapsamında izlenecektir.		
Van Bedesten Çarşısı Yapımı ve Tarihi Tekel Binasının Turizme Kazandırılması Projesi			x			Projenin inşaat imalat süreci devam etmekte olup geçici kabul çalışmalarına başlanmıştır.	İnşaat işlerinin tamamlanması ile proje kapatılacaktır.
Çavuştepe Aşağı Kale Yürüyüş Yolu Projesi			x		Projenin bitiş tarihi 15.03.2024 olarak belirlenmiş olup bu tarihte bitirilmesi planlanmaktadır.	İlerleme döneminde Çavuştepe Kalesi'nin travers yolu projesi ve fizibilitesine devam edilmiştir.	Bir sonraki dönemde Çavuştepe Kalesi'nin travers yolu projesi çizilecek olup fizibilite raporu hazırlanacaktır.
Ahlat'ta İnanç Turizminin Geliştirilmesi Projesi	x					Ahlat ilçesi Abdurrahman Gazi Türbesi'nde yapılması öngörülen sosyal tesis ve çevre düzenleme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Maliyetlerin artmasından dolayı sosyal tesisin yapımı için özel bir kuruluş destek sağlamıştır. Çevre düzenleme faaliyetleri proje bütçesinden karşılanmıştır.	

Bahçesaray Ceviz ve Bal Paketleme Tesisine Kavuşuyor Projesi	x					Van ili Bahçesaray ilçesinde birer adet ceviz ve bal tesisi kurulumu gerçekleştirilmiş ve üretime başlanmıştır. Söz konusu tesislerde 8 kişi istihdam edilmiştir.	
Gevaş Tarımda Öncü Oluyor Projesi	x					Proje kapsamında Van ili Gevaş ilçesinde 1 adet 2.000 m ² sera kurulmuştur. Ayrıca kurutma fırını, dilimleme, paketleme ve vakumlama makineleri alınarak 1 adet tesis kurulmuştur.	

2.3. Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

2.3.1. Sonuç Göstergeleri

Tablo 16: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Sonuç Göstergeleri

#	Gösterge Adı	Birim	Başlangıç Değeri	Planlanan Hedef	Dönem Değeri	İlgili Özel Amaç(lar) #	Planlanan Tamamlanma Dönemi
1	Destek alan kurumlarda yeni istihdam sayısı	Adet	0	100	0	1, 2	Turizm Altyapısının Geliştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programının iptal edilmesi sebebiyle performans göstergesinde herhangi bir ilerleme gerçekleşmemiştir.
2	Yatırım yapılan turizm alanları sayısı	Adet	0	5	5	2	Aralık 2023
3	Görüşme yapılan turizm yatırımcısı sayısı	Kişi	0	20	10	2, 4	Aralık 2023
4	Sağlık amaçlı gelen turist sayısında artış	Yüzde	0	20	0	2, 3, 4	Aralık 2023

5	Sağlık turizmi yetki belgeli tesis ve aracı kuruluş sayısında artış	Yüzde	0	50	50	2, 4	Aralık 2023
6	Turizm alanında yetkinliği artırılan personel sayısında artış	Kişi	0	150	50	2	Aralık 2023
7	Sempozyumlarda sunulan bildiri sayısı	Adet	0	50	0	1	Faaliyet iptal edilmiştir.
8	Ulusal ve yerel medyada çıkan haber sayısı	Adet	0	30	30	2, 3	Aralık 2023
9	İnanç turizmi ziyaretçi sayısı	Kişi	0	10.000	0	3	Ahlat'ta İnanç Turizminin Geliştirilmesi Projesi Aralık ayında tamamlandığı için ilgili göstergelere henüz ulaşılammıştır.

2.3.2. Çıktı Göstergeleri

Tablo 17: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Planlanan Hedef	Dönem Değeri	Planlanan Tamamlanma Dönemi
Van Gölü Suyu Burun Spreyi Üretim Tesisi Fizibilitesinin Hazırlanması Oluşturulan fizibilite sayısı	2.2.4.1	Adet	1	0	Faaliyet iptal edilmiştir.
Van Gölü Çevresi Turizm Altyapısına Uygun Yatırım Alanları Kataloğu Oluşturulan rapor sayısı	2.2.4.1	Adet	1	0	Faaliyet devam etmektedir.
Van Gölü Sahilindeki Arıtma Tesislerinin Verimli Çalıştırılabilmesi İçin Gerekli Yatırımlara İlişkin Fizibilite ve Ön Fizibilite Raporlarının Hazırlanması Oluşturulan fizibilite ve ön fizibilite rapor sayısı	2.2.4.1	Adet	6	0	Faaliyet devam etmektedir.
Van Gölü Havzası Türk İslam Eserleri Sempozyumu Alınan sempozyum bildiri sayısı	2.2.4.2	Adet	50	0	Faaliyet iptal edilmiştir.
Van Gölü Havzası Türk İslam Eserleri Sempozyumu Katılımcı sayısı	2.2.4.2	Kişi	250	0	Faaliyet iptal edilmiştir.

Turizm İşletmelerinde Çalışan Personelin Yetkinliğinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler Katılımcı sayısı	2.2.4.3	Kişi	50	50	Aralık 2023
Van Gölü Havzası Destinasyon Yönetim Örgütünün Oluşturulması Yeni oluşturulacak tanıtım amaçlı dijital platform sayısı	2.2.4.3	Adet	1	1	Aralık 2023
Van Gölü Havzası Destinasyon Yönetim Örgütünün Oluşturulması Turizm amaçlı geliştirilen iş birliği sayısı	2.2.4.3	Adet	4	0	Aralık 2023
Eski Van Şehri'nin 3D Modelleme ile Minyatürünün Oluşturulması Eski Van Şehri'nin tanıtımı kapsamında oluşturulan materyal sayısı	2.2.4.4	Adet	1	1	Aralık 2023
Van Gölü Dalış Turizminin Geliştirilmesi Amaçlı Haritalandırma Faaliyetleri ve Tanıtıma Yönelik Çalışmalar (Kısa film, sosyal medya fenomenleri ve influencerların davet edilmesi) Sosyal medyada görüntülenme/etkileşim sayısı	2.2.4.4	Adet	50 milyon	0	Bütçe kısıtı nedeniyle tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilmemiştir.
Van Gölü Dalış Turizminin Geliştirilmesi Amaçlı Haritalandırma Faaliyetleri ve Tanıtıma Yönelik Çalışmalar (Kısa film, sosyal medya fenomenleri ve influencerların davet edilmesi) Dalış Turizmi kapsamında Van Gölü destinasyonuna gelen ziyaretçi sayısı	2.2.4.4	Kişi	20 bin	0	Bütçe kısıtı nedeniyle tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilmemiştir.
Van Gölü'nün Temizlenmesine Yönelik Farkındalık Faaliyetleri Gerçekleştirilen etkinlik sayısı	2.2.4.4	Adet	3	3	Aralık 2023
Turizm Altyapısının Geliştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı Oluşturulan yeni tesis sayısı	2.2.4.5	Adet	10	0	Faaliyet iptal edilmiştir.
Turizm Altyapısının Geliştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı Yeni istihdam	2.2.4.5	Kişi	100	0	Faaliyet iptal edilmiştir.
Turizm Altyapısının Geliştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı Altyapısı iyileştirilen turizm tesisi sayısı	2.2.4.5	Adet	5	1	Faaliyet iptal edilmiştir.
2022 Yılı GPD Ahlat'ta İnanç Turizmi Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi Oluşturulan sosyal alan sayısı	2.2.4.5	Adet	19	19	Aralık 2023
2023 Yılı VAHA-SOP Fizibilite Desteği Desteklenen proje sayısı	2.2.4.5	Adet	5	0	Faaliyet iptal edilmiştir.

2.4. Kilometre Taşları

Tablo 18: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Kilometre Taşları

#	Eşik Noktasının Adı	İlgili Bileşen Kodu	Gerçekleşme Zamanı (Ay veya Dönem)	
			Planlanan	Gerçekleşen
1	2021 Yılı CMDP “Van Bedesten Çarşısı Yapımı ve Tarihi Tekel Binasının Turizme Kazandırılması Projesi”	2.2.4.5	28.09.202129.09.2023	Proje sözleşmesinin imzalanmasını müteakip teknik şartnameler hazırlanmış, projeler çizilmiş ve ihaleye çıkmıştır. Alanın inşaat çalışması tamamlanmak üzeredir. Devam eden süreçte işletme modeli oluşturularak alanın ilgili paydaşlara kiralanması ve işletmeye alınması sağlanacaktır.
2	2021 Yılı CMDP “Eski Van Şehrinin Canlandırılması 1. Etap Projesi”	2.2.4.5	01.10.202130.04.2023	Uygulama projelerinin hazırlanması faaliyeti tamamlanmıştır. Hüsrev Paşa Hanı’nın yapım işleri ihalesi tamamlanmıştır.

2.5. Değerlendirmeler

Tablo 19: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı Değerlendirmeler

Bölüm	Değerlendirmeler (Eksik Gerçekleşmeler, Sorunlar)
Sonuç Göstergeleri	Genel itibarıyla faaliyet planıyla uyumlu gidilmiştir. Bazı faaliyetler, artan maliyetler, bürokratik işlemlerin uzunluğu ve aktif turizm sezonu sonucu paydaşların yoğun programları sebebi ile sekteye uğramıştır. Eksik gerçekleşen faaliyetlerin bir kısmının yıl sonunda tamamlanması, bir kısmının ise 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır.
Çıktı Göstergeleri	Genel itibarıyla faaliyet planıyla uyumlu gidilmiştir. Bazı faaliyetler, artan maliyetler, bürokratik işlemlerin uzunluğu ve aktif turizm sezonu sonucu paydaşların yoğun programları sebebi ile sekteye uğramıştır. Eksik gerçekleşen faaliyetlerin bir kısmının yıl sonunda tamamlanması, bir kısmının ise 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır.
İş Takvimi	Genel itibarıyla faaliyet planıyla uyumlu gidilmiştir. Bazı faaliyetler, artan maliyetler, bürokratik işlemlerin uzunluğu ve aktif turizm sezonu sonucu paydaşların yoğun programları sebebi ile sekteye uğramıştır. Eksik gerçekleşen faaliyetlerin bir kısmının yıl sonunda tamamlanması, bir kısmının ise 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır.
Eşik Noktaları	Genel itibarıyla faaliyet planıyla uyumlu gidilmiştir. Bazı faaliyetler, artan maliyetler, bürokratik işlemlerin uzunluğu ve aktif turizm sezonu sonucu paydaşların yoğun programları sebebi ile sekteye uğramıştır. Eksik gerçekleşen faaliyetlerin bir kısmının yıl sonunda tamamlanması, bir kısmının ise 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Harcama Takvimi	Genel itibarıyla faaliyet planıyla uyumlu gidilmiştir. Bazı faaliyetler, artan maliyetler, bürokratik işlemlerin uzunluğu ve aktif turizm sezonu sonucu paydaşların yoğun programları sebebi ile sekteye uğramıştır. Eksik gerçekleşen faaliyetlerin bir kısmının yıl sonunda tamamlanması, bir kısmının ise 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır.
------------------------	---

2.6. İyileştirme Önerileri

Tablo 20: Van Gölü Havzası Sonuç Odaklı Programı İyileştirme Önerileri

#	Çıkarılan Ders	Önerilen İyileştirme	İlgili SOP Yönetim Alanı
1	Bölgede turizm odaklı çalışmalar yapan kamu ve özel sektör paydaşlarıyla iletişimin güçlendirilmesi gerekmektedir.	Bölgesel aktörlerle daha fazla iletişimde bulunularak en azından ayda bir kez görüşmeler sağlanmalıdır.	İletişim
2	Verilen desteklerin sürdürülebilirliği için denetimler artırılmalıdır.	İleriki dönemlerde denetimlerin daha planlı yapılması gerekmektedir.	Takvim
3	-	-	Mali
4	-	-	Kapsam
5	-	-	Performans
6	-	-	İş Birliği
7	Başta inşaat bileşeni içeren proje faaliyetleri olmak üzere beklenmeyen maliyet artışları yaşanmaktadır.	Maliyet artışları göz önüne alınarak proje faaliyetlerinin planlamasının buna göre yapılması gerekmektedir.	Risk

3. Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (EYSG-SOP)

3.1. Genel Bilgiler

Tablo 21: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Genel Bilgiler

SOP Adı	Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (EYSG-SOP)
SOP Referans No	TRB2/21/EYSG/SOP/00002
Rapor Dönemi	1 Ocak-31 Aralık 2023
SOP Bütçesi	498.836.504,93 TL
SOP Süresi	36 ay
SOP Özeti	TRB2 Bölgesi'nin potansiyeli doğrultusundaki emek yoğun sektörlerin geliştirilmesini, üretim ve istihdamı artıracak stratejik yatırımların bölgeye çekilmesini, bölgedeki işletmelerin birbirleriyle ve bölge dışındaki ilgili sektördeki işletmelerle ekonomik ve ticari iş birliklerinin güçlendirilmesine destek sağlanmasını, yatırım altyapısının iyileştirilmesini ve mevcut yatırımların ekonomik ve beşerî kapasitelerinin artırılmasını sağlamaktır.

3.2. Kapsam Takibi

Tablo 22: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Kapsam Takibi

Bileşen Adı	Gerçekleşme Durumu				Gecikme/ Gerçekleşmeme Nedeni	Rapor Dönemindeki İlerlemeler	Bir Sonraki Dönemde Yapılacaklar
	Zamanında Tamamlandı	Gecikme ile Tamamlandı	Devam Ediyor	Başlamadı			
Araştırma, Analiz ve Programlama							
Metal Sektörü Değer Zinciri Çalışması			x		Faaliyet kapsamında rapor taslağı hazırlanmıştır. Ancak raporun 2024 yılında tamamlanması beklenmektedir.	Van ilinde, OSB ve KSS'lerde faaliyet gösterenler başta olmak üzere, metal sektöründeki işletmelerin yaratmakta oldukları değer nasıl artırılabilceği, bunun gerçekleşebilmesi için göz önünde bulundurulması gereken faktörlerin neler	Metal Sektörü Değer Zinciri Çalışması ile ilgili rapor tamamlanarak Ajans web sitesinde ve Kalkınma Kütüphanesi'nde paylaşılacaktır.

						olduğu, yaratılan değerdeki artışın asgari maliyetle nasıl sağlanabileceği gibi hususlar ile ilgili, iyi uygulama örnekleri de dikkate alınarak, araştırma ve analiz yapılacaktır. Bu kapsamda, çalışma için gerekli olan veriler toplanmış, sektör raporları incelenmiştir. Sektör temsilcileriyle görüşmeler, saha ziyareti ve anket çalışması yapılmıştır. Rapor taslağı oluşturulmuştur.	
Van OSB Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi Raporu			x		Van OSB Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi Raporu'nun hazırlanması için fiyat teklifi alınmıştır. Yıl içinde sürekli artan hizmet alım fiyatları sebebiyle alınan fiyat teklifleri faaliyet bütçesinin üzerine çıkmıştır. Bu nedenle, 2023 yılında faaliyet bütçesi artırılamamış olup faaliyet 2024 Çalışma Programı'na eklenmiştir ve 2024 yılı Haziran ayına kadar tamamlanması planlanmaktadır.		Van OSB Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi Raporu'nun hizmet alımı yolu ile 2024 yılı Haziran ayına kadar tamamlanması planlanmaktadır. Gerekli durumlarda Ajans uzmanları tarafından da teknik destek sağlanacaktır. Van OSB'nin mevcut durumu ortaya çıkarılacak olup bölgede cazibe merkezi olabilecek ve örnek teşkil edebilecek bir sanayi alanına kavuşturulması için yıllara sâri stratejik faaliyet ve eylem planını içeren kapsamlı bir rapor oluşturulacaktır.
Van İli Yün İşleme Tesisi Fizibilite Raporu	x					Van ili yün işleme tesisi fizibilite raporu hizmet alımı yoluyla hazırlanmıştır. Raporda 5 farklı üretim alternatifi değerlendirilmiştir.	

Van Güneş Enerjisi Endüstri Bölgesi Fizibilite Raporu				x	Van ili Edremit ilçesinde belirlenen 35.000 dekar alanda lisanssız elektrik üretimine yönelik 1.500 MW kurulu güce sahip GES yatırım alanının oluşturulması ve altyapıya yönelik sabit yatırım maliyetinin belirlenmesi için Van Güneş Enerjisi Endüstri Bölgesi Fizibilite Raporu'nun hazırlanması ve endüstri bölgesi kurulumu için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına yıl içinde başvuruda bulunulması planlanmıştır. 2023 yılında Van Valisinin başkanlığında 3 toplantı yapılmış ve mevcut endüstri bölgeleri mevzuatına göre 5 yıllık yatırım yol haritası çıkarılmıştır. Ancak Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü ile yapılan görüşmede mevzuatta yer alan '<i>Altyapı yatırım bütçesi Bakanlık tarafından karşılanır</i>' hükmüne rağmen gerçekte hiçbir endüstri bölgesi projesi için bugüne kadar Bakanlık tarafından bütçe tahsis edilmediği ve yatırım bütçesinin endüstri		
---	--	--	--	---	--	--	--

					bölgesi yönetici şirketi tarafından karşılanması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca arsa tahsis yetkisinin Bakanlıkta olduğu ve yetki paylaşımının yerele verilmesinin çok zor olacağı ifade edilmiştir. Bu sebeple, ilgili fizibilite raporu hizmet alımı iptal edilmiştir.		
İş Birliği ve Koordinasyon							
TRB2 Bölgesi'nde Emek Yoğun Sektörlere İlişkin İş Birliği ve Koordinasyon Toplantıları	x					Van Kurubaş'ta yer alan Tekstilkent'te faaliyet gösteren firmaların sorunlarına ilişkin Van YDO ve Genel Sekreterlik nezdinde toplantılar yapılmıştır. Her ildeki YDO'lar tekstil/hazır giyim başta olmak üzere sektör temsilcileri ile toplantılar tertiplemektedir. Ayrıca, Van'da Ajans desteğiyle kurulan Van Tekstil ve Hazır Giyim OSB'de arsa tahsisleri konusunda başta Van OSB ve YİKOB iş birliğiyle firmalarla düzenli olarak mülakat ve değerlendirme komisyonu toplantıları yapılmış ve 13 firmaya yer tahsisi sağlanmıştır. Van OSB'de CUGEP kapsamında inşa edilen 6 adet 5.000 m ² 'lik fabrika binasının firmalara tahsisi gerçekleştirilmiştir. Sanayi Politikaları Birimi	

						tarafından Van OSB'de arsa tahsisı yapılan firmalara, CUGEP kapsamında illerde kapalı alan tahsis edilen firmalara ve Finansman Desteği kapsamında destek alan 14 firmaya sürekli sahada ziyaretler gerçekleştirilmiş, teşvikler hakkında danışmanlık, teknik destek sağlanmış ve Ajansta toplantılar gerçekleştirilmiştir.	
Kapasite Geliştirme							
STK'lara Yönelik Yönetim Danışmanlığı 2023	x				Faaliyet hizmet alımı yoluyla Aralık 2023'te tamamlanmıştır.	Muş ilinde süt üretiminde soğuk zincir uygulamasını hayata geçiren STK'lara yönelik kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla süreç yönetimi, tedarik zinciri yönetimi, finans yönetimi vb. alanlarda danışmanlıklar sağlanmıştır.	2024 yılı içerisinde emek yoğun sektörlere yönelik olarak operasyonel süreçlerin iyileştirilmesi ve proses yönetimi konusunda destekler devam edecektir. Söz konusu desteklerle firma ve STK'ların rekabet güçlerinin artırılması, katma değerli ürünlerin üretilmesine yönelik altyapının iyileştirilmesi hedeflenmektedir.
E-Ticaret Platformları ve E-İhracat Eğitimi	x					18-20 Aralık 2023 tarihlerinde Türk Dışticaret Vakfı iş birliği ile Van ilinde KOBİ'lere ve girişimcilere yönelik olarak "Amazon ile E-İhracat Eğitimi" gerçekleştirilmiştir. Başvurular www.daka.org.tr adresi üzerinden başvuru formu doldurularak alınmış olup 18 saat süren uygulamalı eğitimin sonunda 19 kişi sertifika almaya hak kazanmıştır.	
Tanıtım ve Yatırım Destek							

Van Tekstil ve Hazır Giyim Zirvesi				x	Van OSB Tekstil ve Hazır Giyim 1. Etap Kümelenme Alanı'nda altyapısı hazır olan arsa parsellerinin ve CUGEP kapsamında inşa edilen tekstil atölyelerinin tamamı firmalara tahsis edilmiştir. Van ilinde tekstil ve hazır giyim sektöründe halihazırda yatırımcılara sunulabilecek arsa ve kapalı alan olmadığından yapılması planlanan Van Tekstil ve Hazır Giyim Zirvesi iptal edilmiştir.		
Ajans Destekleri							
2023 Yılı EYSG-SOP Fizibilite Desteği				x	2023 yılında Ajans tarafından Fizibilite Desteği ilan edilmemiştir.		
Diğer Proje ve Faaliyetler							
TRB2 Bölgesi'nde Ortak Kullanım Atölyelerinin Kurulması (ORTKA) IPA 2 Projesi			x		Faaliyet, takvimine uygun şekilde ilerlemiştir.	Tedarik (makine ekipman alım) ihalesi sonuçlanmıştır. Teknik Destek bileşeni kapsamında Bitlis, Muş ve Van illerindeki metal, mobilya ve otomotiv sektörlerinin mevcut durum çalışmaları ve bu 3 sektör için GZFT analizi gerçekleştirilmiştir. 1. Yükleniciden kaynaklı kusurların belirlenmesi ve giderilmesi,	Teknik Destek bileşeni kapsamında atölyelerin iş planları, yönetim modelleri, insan kaynakları yönetim planı hazırlanacaktır. 1. Atölye binalarının altyapı (elektrik, su, doğal gaz, internet vb.) bağlantılarının gerçekleştirilmesi, 2. "Defect Notification Period (DNP)" sürecinin takip edilmesi (devam ediyor), 3. Makine-ekipman teslimat sürecinin yönetilmesi (devam

						2. Atölye binalarının geçici kabullerinin yapılması, 3. “Defect Notification Period (DNP)” sürecinin takip edilmesi (devam ediyor), 4. İhale ilan sürecinin yürütülmesi, 5. İhalenin değerlendirilmesi, 6. Teslimat sürecinin yönetilmesi (devam ediyor), 7. Projede çalıştırılacak kilit ve kilit olmayan uzmanların belirlenme sürecinin yönetilmesi (devam ediyor), 8. Projede çalışan uzmanların aylık puantajlarının değerlendirilmesi ve onaylanması (devam ediyor), 9. Teknik Destek bileşeninde yer alan diğer faaliyetlerin yürütülmesi (devam ediyor).	ediyor), 4. Projede çalıştırılacak kilit ve kilit olmayan uzmanların belirlenme sürecinin yönetilmesi (devam ediyor), 5. Projede çalışan uzmanların aylık puantajlarının değerlendirilmesi ve onaylanması (devam ediyor), 6. Teknik Destek bileşeninde yer alan diğer faaliyetlerin yürütülmesi (devam ediyor).
İzleme ve Değerlendirme							
2020 Yılı CMDP Devam Eden "Van Tekstil ve Hazır Giyim OSB Sosyal Donatı Alanlarının Oluşturulması Projesi"			x			Proje kapsamında Van OSB'de 1.100 m² kapalı alana sahip kreş ve toplam 1.000 m² kapalı alana sahip banka şubesi, kargo firması gibi sosyal ihtiyaçların giderilmesine yönelik 7 adet işlik inşa edilmiştir. 3 izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Proje nihai rapor aşamasındadır.	Projenin nihai raporu tamamlanacaktır.
2021 Yılı CUGEP Devam Eden "Bitlis OSB Tekstilkent Genişliyor Projesi"	x					Proje kapsamında Bitlis OSB'de her biri 3.500 m² kapalı alana sahip 2 adet tekstil atölyesi inşa edilmiştir. 2023 yılında 2 izleme ziyareti gerçekleştirilmiş olup proje	

						tamamlanmıştır. Halihazırda 220 kişi istihdam edilmektedir.	
2021 Yılı CUGEP Devam Eden "Bitlis Belediyesi Tekstil Kent Projesi"	x					Proje kapsamında 6.500 m ² kapalı alana sahip 1 adet tekstil atölyesi inşa edilmiştir. 2023 yılında 2 izleme ziyareti gerçekleştirilmiş olup proje tamamlanmıştır. Halihazırda 195 kişi istihdam edilmektedir.	
2021 Yılı CUGEP Devam Eden "Güncir Tekstil Kent Projesi"	x					Proje kapsamında 4.040 m ² kapalı alana sahip 1 adet tekstil atölyesi inşa edilmiştir. 2023 yılında 1 izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Proje tamamlanmıştır. Halihazırda 222 kişi istihdam edilmektedir.	
2021 Yılı CUGEP Devam Eden "Kavakbaşı Tekstil Kent Projesi"	x					Proje kapsamında 2.120 m ² kapalı alana sahip 1 adet tekstil atölyesi inşa edilmiştir. 2023 yılında 1 izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Proje tamamlanmıştır.	
2021 Yılı CUGEP Devam Eden "1071 Malazgirt Tekstil Kent Projesi"	x					Muş ili Malazgirt ilçesinde 2.000 m ² kapalı alana sahip 1 adet tekstil atölyesi inşa edilmiştir. 1 izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Proje tamamlanmıştır. Halihazırda 175 kişi istihdam edilmektedir.	
2021 Yılı CUGEP Devam Eden "Gevaş Tekstil Kent Projesi"	x					Van ili Gevaş ilçesinde 5.000 m ² kapalı alana sahip 1 adet tekstil atölyesi inşa edilmiştir. 2 izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Yapım işleri ve firma tahsisi tamamlanmıştır. Halihazırda 40 kişi istihdam edilmektedir.	
2021 Yılı CUGEP Devam Eden	x					Muş ilinde 1 adet 4.800 m ² , 3 adet 2.000 m ² olmak üzere	

"Tekstile Yatırım, Gençlere İstihdam Projesi"						toplam 10.800 m ² kapalı alana sahip tekstil atölyeleri inşa edilmiştir. 1 izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Proje tamamlanmıştır. Halihazırda 500 kişi istihdam edilmektedir.	
2021 Yılı Sanayi Altyapısının Güçlendirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı Devam Eden Projeler	x					Program kapsamında 7 yararlanıcı ile sözleşme imzalanmıştır. Bu projelerden 1'i feshedilmiş, diğer projeler ise tamamlanmıştır. Tamamlanan projelerin sonucunda 15.204 m² asfalt yol, 13.592 m² parke taşı döşemesi, 96 m uzunluğunda çevre duvarı yapılmıştır. Ayrıca proje kapsamında küçük sanayi sitesi bulunmayan Van ili Bahçesaray ilçesinde toplam 1.080 m² kapalı alana sahip her biri 72 m²'lik 14 dükkândan oluşan, Van ili Başkale ilçesinde toplam 1.360 m² kapalı alana sahip her biri 85 m²'lik 16 dükkândan oluşan ve Van ili Saray ilçesinde toplam 2.400 m² kapalı alana sahip her biri 120 m²'lik 20 dükkândan oluşan küçük sanayi siteleri kurulmuştur. Yapım işlerindeki maliyet artışlarından kaynaklı olarak Muş Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğünün yararlanıcısı olduğu "Muş Organize Sanayi Bölgesi Yatırım Altyapısının Geliştirilmesi Projesi"nde eş finansmanı karşılama sorunu yaşanmıştır. Proje kapsamında	

						sadece 87 adet rögar kapağı alınmış ve proje kısmen tamamlanmıştır. Program kapanmış ve kapanış raporu Bakanlığa sunulmuştur.	
2021 Yılı SOGEP Devam Eden "Esendere Sosyal ve Ekonomik Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi"	x					Proje kapsamında Hakkâri ili Yüksekova ilçesi Esendere beldesinde 1.700 m ² kapalı alana sahip sosyal tesis binası inşa edilmiştir. 2 izleme ziyareti yapılmıştır. Proje tamamlanmıştır.	
2022 Yılı SOGEP Devam Eden "Hakkâri Tekstil Atölyesi Projesi"			x			Proje kapsamında Hakkâri ilinde 1.200 m ² kapalı alana sahip 1 adet tekstil atölyesi yapılması planlanmıştır. Proje kapsamında inşaat işlerinin %95'i tamamlanmıştır.	Proje kapsamında inşaat yapım işlerinin tamamlanması planlanmaktadır.
2022 Yılı CMDP Devam Eden "Erciş Tarıma Dayalı İhtisas Sera OSB (TDİSOSB) Jeotermal Kaynak Sondajı Fizibilite Projesi"	x					Van ili Erciş ilçesinde proje kapsamında gerçekleştirilen sondaj çalışmalarında 750 metrede saniyede 65 litre akış hızına sahip ve 60 °C jeotermal kaynak tespit edilmiştir. 3 izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Proje tamamlanmıştır.	
2022 Yılı CMDP Devam Eden "Van Tekstil ve Hazır Giyim OSB 2. Etap Altyapı Projesi"				x		Proje kapsamında Van OSB'de 58 ha alanın altyapı çalışması gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Ancak bu alanın bir kısmının arazi yapısı altyapı çalışmaları için uygun olmadığı tespit edilmiştir. Proje eş finansmanının Van Büyükşehir Belediyesi tarafından karşılanamaması nedeniyle proje feshedilmiştir.	Projenin fizibilitesi, Van OSB'de arazi yapısı altyapı çalışmalarına daha uygun olan 22,5 ha alana göre revize edilmiştir. Proje bütçesi azaltılmıştır. Fizibilite çalışması bu şekilde Bakanlığa sunulmuştur.

2023 Yılı CMDP Devam Eden "Van Tekstil ve Hazır Giyim OSB 2. Etap Altyapı Projesi"			x			Proje kapsamında Van OSB'de 22,5 ha alanda 23 parselin altyapı çalışmasının gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Toplam 9.396 kişilik istihdam hedeflenmektedir. Proje ihalesi gerçekleştirilmiş olup yapım işlerine 2024 yılı Nisan ayından itibaren başlanması planlanmıştır.	Yapım işinin 2024 yılı Ağustos ayına kadar tamamlanması beklenmektedir.
2022 Yılı Emek Yoğun Sektörler İçin Finansman Desteği Programı			x			Program kapsamında 14 firma ile sözleşme imzalanmıştır. Yararlanıcılar ile imzalanan destek sözleşmelerine istinaden projelerin uygulanmasına başlanmıştır. Program kapsamında 12 projede aracı kuruluş (Vakıf Katılım Bankası A.Ş.) tarafından kredi kullanılmıştır. Projelerin 4'ü tamamlanmış olup diğer yararlanıcılar tarafından makine alım süreçleri devam etmektedir. Projelere 26 izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir.	Destek alan firmaların kullandıkları finansmanların geri ödemeleri 3 aylık dönemlerde yapılmaya devam edilecektir. Finansman kullanmayan 2 firmanın satın alma işlemlerini tamamlamaları beklenmektedir.
2022 Yılı Sanayi Altyapısının Güçlendirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı (KÖAP06)			x			Program kapsamında 18-19 Ocak 2023 tarihlerinde bilgilendirme toplantıları, 8-9 Şubat 2023 tarihlerinde ise proje yazma eğitimleri gerçekleştirilmiştir. Bitlis ilinden 2, Hakkâri ilinden 3, Muş ilinden 3 ve Van ilinden 5 proje olmak üzere toplam 13 proje başvurusu alınmıştır. 27-28 Nisan 2023 tarihlerinde bağımsız değerlendiriciler	Devam eden projelerin ihale süreçlerinin tamamlanması ve yapım işlerine başlanması beklenmektedir.

						tarafından projeler değerlendirilmiştir. 22-26 Mayıs 2023 tarihlerinde 13 projeye ön izleme ziyareti yapılmıştır. 31 Mayıs 2023 tarihinde değerlendirme komitesi toplanmış ve projelerin 2'sini yeniden değerlendirme kararı almıştır. Bağımsız değerlendiricilerin yaptıkları 11 proje değerlendirmesini ise uygun görmüşlerdir. 16 Haziran 2023 tarihinde başarılı projeler ilan edilmiştir. 8 proje desteklenmeye hak kazanmıştır. 1 proje başvuru sahibi sözleşmeden feragat etmiş, yerine yedek listesindeki ilk proje ile sözleşme imzalanmıştır. 1 proje tamamlanmış, 7 proje devam etmektedir. Tamamlanan Yüksekova Küçük Sanayi Sitesi Altyapı İyileştirme Projesi ile Yüksekova KSS'ye 13.773 m² parke taşı, 1.070 m bordür, 1.720,47 m oluk taşı döşenmiştir. 2023 yılında program kapsamında 16 izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir.	
--	--	--	--	--	--	---	--

3.3. Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

3.3.1. Sonuç Göstergeleri

Tablo 23: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Sonuç Göstergeleri

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Birim	Başlangıç Değeri	Planlanan Hedef	Dönem Değeri	Planlanan Tamamlanma Dönemi
2	Destek alan firmalarda yeni istihdam sayısı	Kişi	0	1.000	381	Ocak- Aralık 2024
3	Destek alan firmalarda üretim artışı	Yüzde	0	20	8	Ocak- Aralık 2024
4	Destek alan tekstil firmalarında ihracat artışı	Yüzde	0	10	4	Ocak- Aralık 2024
1	Destek alan planlı sanayi alanlarında yıllık yatırım artışı	Yüzde	0	20	20	Temmuz-Aralık 2023
3, 4	Finansman Desteği kapsamında gerçekleştirilen toplam yatırım tutarı	Milyon TL	0	50	34	Ocak- Haziran 2024
1, 2, 3	Tekstil üretimi için yeni inşa edilen üretim alanlarında yeni istihdam sayısı	Kişi	0	8.500	3.258	Ocak- Aralık 2024

3.3.2. Çıktı Göstergeleri

Tablo 24: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Planlanan Hedef	Dönem Değeri	Planlanan Tamamlanma Dönemi
Metal Sektörü Değer Zinciri Çalışması Hazırlanan rapor sayısı	2.3.4.1	Adet	1	0	Ocak- Aralık 2024
Van OSB Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi Raporu Hazırlanan rapor sayısı	2.3.4.1	Adet	1	0	Ocak- Haziran 2024
Van İli Yün İşleme Tesisi Fizibilite Raporu Hazırlanan rapor sayısı	2.3.4.1	Adet	1	1	Tamamlanmıştır.
Van Güneş Enerjisi Endüstri Bölgesi Fizibilite Raporu Hazırlanan rapor sayısı	2.3.4.1	Adet	1	0	Faaliyet gerçekleştirilmeyecektir.
TRB2 Bölgesi'nde Emek Yoğun Sektörlere İlişkin İş Birliği ve Koordinasyon Toplantıları Sektör toplantısı sayısı	2.3.4.2	Adet	3	10	Tamamlanmıştır.

STK'lara Yönelik Yönetim Danışmanlığı organizasyon ve faaliyet sayısı	2.3.4.3	Adet	2	5	Temmuz-Aralık 2023
E-Ticaret Platformları ve E-İhracat Eğitimi Firma çalışanlarına verilen eğitim sayısı	2.3.4.3	Adet	1	1	Tamamlanmıştır.
E-Ticaret Platformları ve E-İhracat Eğitimi Eğitime katılan kişi sayısı	2.3.4.3	Kişi	30	19	Tamamlanmıştır.
Van Tekstil ve Hazır Giyim Zirvesi Gerçekleştirilecek organizasyon sayısı	2.3.4.4	Adet	1	0	Faaliyet gerçekleştirilmeyecektir.
Fizibilite Destek Programı Desteklenen fizibilite raporu sayısı	2.3.4.5	Adet	2	0	2023 yılında Fizibilite Desteği Programı ilan edilmemiştir.
TRB2 Bölgesi'nde Ortak Kullanım Atölyelerinin Kurulması (ORTKA) IPA 2 Projesi Kurulan atölye sayısı	2.3.4.6	Adet	3	3	Tamamlanmıştır.

3.4. Kilometre Taşları

Tablo 25: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Kilometre Taşları

#	Eşik Noktasının Adı	İlgili Bileşen Kodu	Gerçekleşme Zamanı (Ay veya Dönem)	
			Planlanan	Gerçekleşen
1	2022 Yılı Emek Yoğun Sektörler için Finansman Desteği Programı	2.3.4.5	Aralık 2023	Devam ediyor.
2	Metal Sektörü Değer Zinciri Çalışması Çalışmanın Hazırlanması	2.3.4.1	01.03.2023-30.09.2023	Devam ediyor.
3	Metal Sektörü Değer Zinciri Çalışması Çalışmanın Tamamlanması	2.3.4.1	01.10.2023-31.12.2023	Devam ediyor.
4	TRB2 Bölgesi'nde Ortak Kullanım Atölyelerinin Kurulması (ORTKA) IPA 2 Projesi Atölye Binalarının Kullanıma Hazır Hale Getirilmesi	2.3.4.6	01.01.2023-31.12.2023	Devam ediyor.
5	TRB2 Bölgesi'nde Ortak Kullanım Atölyelerinin Kurulması (ORTKA) IPA 2 Projesi Tedarik Bileşeni Faaliyetlerinin Gerçekleştirilmesi	2.3.4.6	01.01.2023-31.12.2023	Devam ediyor.
6	TRB2 Bölgesi'nde Ortak Kullanım Atölyelerinin Kurulması (ORTKA) IPA 2 Projesi Teknik Destek Bileşeni Faaliyetlerinin Gerçekleştirilmesi	2.3.4.6	01.01.2023-31.12.2023	Devam ediyor.

3.5. Değerlendirmeler

Tablo 26: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Değerlendirmeler

Bölüm	Değerlendirmeler (Eksik Gerçekleşmeler, Sorunlar)
Sonuç Göstergeleri	2022 Yılı Emek Yoğun Sektörler için Finansman Desteği Programı kapsamında proje başvuru sayısı beklenenin altında gelmiş, program bütçesi 20 milyon TL iken Ajansın toplam destek tutarı yaklaşık 7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Destek alan firmaların istihdam, üretim ve ihracat kapasitelerindeki artışların ise projeler tamamlandıktan 2 yıl sonra gerçekleşeceği öngörülmektedir.
Çıktı Göstergeleri	2023 yılında Fizibilite Desteği Programı'na ayrılan bütçenin deprem bölgesi illerine aktarılmasından dolayı herhangi bir çağrı açılmadığından bu destek kapsamında tamamlanan bir rapor bulunmamaktadır. Van Güneş Enerjisi Endüstri Bölgesi Fizibilite Raporu ise mevzuat ile uygulama arasındaki farklılıklar nedeniyle iptal edilmiştir. Van ilinde tekstil ve hazır giyim sektöründe halihazırda yatırımcılara sunulabilecek arsa ve kapalı alan olmadığından yapılması planlanan Van Tekstil ve Hazır Giyim Zirvesi iptal edilmiştir. Van OSB Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi Raporu'nun hazırlanması için fiyat teklifi alınmıştır. Yıl içinde sürekli artan hizmet alım fiyatları sebebiyle alınan fiyat teklifleri faaliyet bütçesinin üzerine çıkmıştır. Bu nedenle, 2023 yılında faaliyet bütçesi artırılamamış olup faaliyet 2024 yılı Çalışma Programı'na eklenmiş ve 2024 yılı Haziran ayına kadar faaliyetin tamamlanması planlanmaktadır. Metal Sektörü Değer Zinciri Çalışması'nın ise rapor taslağı hazırlanmış, ancak raporun tamamlanması 2024 yılına sarkmıştır.
İş Takvimi	Faaliyetler gerçekleştirilirken yoğunlukla iş takvimine uyulmuştur.
Eşik Noktaları	2022 Yılı Emek Yoğun Sektörler için Finansman Desteği Programı'nda Ajansa başvuru yapmadan önce aracı kurum olan Vakıf Katılım Bankası'ndan firmaların "kredi uygunluk belgesi" almaları gerekmektedir. Bazı firmaların kredibilitesi oldukça düşük olduğundan kredi uygunluk belgesi alamamışlardır. Bu nedenle, programa Hakkâri ilinden hiçbir başvuru alınmamıştır.
Harcama Takvimi	Faaliyetler gerçekleştirilirken harcama takvimine uyulmuştur.

3.6. İyileştirme Önerileri

Tablo 27: Emek Yoğun Sektörlerin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı İyileştirme Önerileri

#	Çıkarılan Ders	Önerilen İyileştirme	İlgili SOP Yönetim Alanı
1	Yararlanıcısı kamu kurum ve kuruluşları olan projelerde proje yöneticilerinin sık değişmesi problemi ile karşılaşilmektedir.	Projede görev alacak personelin proje bitiş süresine kadar görevlendirilmesi ve projeyi sahiplenmesi sağlanmalıdır.	İletişim
2	-	-	Kapsam
3	Yararlanıcısı kamu kurum ve kuruluşları olan projelerde proje yönetiminde insan kaynağı yetersizliğinden ötürü gecikmeler ve proje kalitesinde düşüşler yaşanmaktadır.	Kamu kurum ve kuruluşlarındaki insan kaynağının nitelik ve niceliklerinin artırılması önerilmektedir.	Performans
4	Yararlanıcısı kamu kurum ve kuruluşları olan projelerde uygulama projeleri istenilen zaman ve kalitede hazırlanamamaktadır.	Uygulama projelerinin hizmet alım yöntemi ile gerçekleştirilmesi ve projelerin denetlenmesinin ilgili kamu kurum ve kuruluşunun personeli tarafından yapılması sağlanmalıdır.	Takvim

5	Projelerin zamanında yürütülmemesi, yapım işlerinde zamanla oluşan maliyet artışlarından etkilenmesine neden olmakta ve yükleniciler tarafından işlerin zamanında bitirilmemesine yol açmaktadır.	Projelerin zamanında tamamlanması ve faaliyet takvimine azami ölçüde uyulması sağlanmalıdır.	Mali
6	Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen projelerde İl Valisinin desteğinin alınması hayati derecede önemli görülmektedir.	Projelerde yaşanan sorunların mümkün mertebe İl Valisine bildirilmesi önerilmektedir.	İş Birliği
7	İnşaat yapım işi içeren projelerde ciddi maliyet artışları yaşanmış ve bazı projelerin ilerlemesi olumsuz yönde etkilenmiştir.	Maliyet artışlarının projelerin ilerlemesine çok ciddi etkide bulunduğu bir dönemden geçilmektedir. Proje sahipleri ile çok yakın temas kurulmalı, ihale dokümanlarının hızlıca tamamlanması sağlanmalıdır. Teknik destek ihtiyacı olan proje sahiplerine yardımcı olunmalı, teknik konularda donanımlı personelin yardımı talep edilmelidir.	Risk

4. Yerel Kalkınma Fırsatları

4.1 Kapsam Takibi

Tablo 28: Yerel Kalkınma Fırsatları Kapsam Takibi

Bileşen Adı	Gerçekleşme Durumu				Gecikme/ Gerçekleşmeme Nedeni	Rapor Dönemindeki İlerlemeler	Bir Sonraki Dönemde Yapılacaklar
	Zamanında Tamamlandı	Gecikme ile Tamamlandı	Devam Ediyor	Başlamadı			
Araştırma, Analiz ve Raporlama							
Muş Ovası Tarım Stratejik Eylem Planı		x			COVİD ve kış şartları	Faaliyet kapsamında Muş Ovası Tarım Stratejik Eylem Planı Sonuç Raporu ve Stratejik Eylem Planı hazırlanmıştır.	2024 yılı içerisinde raporun tanıtılması ve rapor kapsamında ortaya çıkan proje ve faaliyetlerin hayata geçirilmesi ve sorunların giderilmesine yönelik kurum ve kuruluşlarla iş birliği çalışmaları yapılacaktır.
İş Birliği ve Koordinasyon							
Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İş Birliği Faaliyetleri Kapsamındaki Çalışmalar			x			Yüksekova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü iş birliğiyle "Astronomi Çalıştay Semineri" gerçekleştirilmiştir. Hakkâri Üniversitesi ile birlikte Hakkâri'nin Yerel Basın Tarihi çalışması gerçekleştirilmiştir.	.

Kırsal Kalkınmada Yeni Yaklaşımlar Çalıştayı	x					Varto ilçesinde ilgili tüm paydaşların katılımıyla Kırsal Kalkınmada Yeni Yaklaşımlar Çalıştayı düzenlenmiştir.	Sonuç raporunda ortaya çıkan sorunların giderilmesi ve proje fikirlerinin hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar devam edecektir.
Bölgesel Kalkınma Odaklı Toparlanma Acil Eylem Programı (BOTAP)	x					Bölgesel Kalkınma Odaklı Toparlanma Acil Eylem Programı (BOTAP) kapsamında deprem bölgesi ajanslarına 19 Nisan 2023 tarihinde 4 milyon TL kaynak aktarılmıştır. Kaynak aktarım bilgileri şu şekildedir: Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (1.486.435,00 TL) Çukurova Kalkınma Ajansı (260.550,00 TL) İpekyolu Kalkınma Ajansı (1.140.075,00 TL) Fırat Kalkınma Ajansı (722.115,00 TL) Karacadağ Kalkınma Ajansı (390.825,00 TL)	Herhangi bir faaliyet gerçekleştirilmeyecektir.
Kapasite Geliştirme							
Tanıtım ve Yatırım Destek							
DAKA Komşu Ülkeler Koordinatörlüğü Faaliyetleri			x			İran'ın Hoy Belediyesi yetkilileri davet edilerek Van yerel yönetimleri ile toplantılar	

						gerçekleştirilmiştir. Van YYÜ iş birliğiyle "Türkiye Azerbaycan Bölgesel İş Birliği Arama Konferansı" gerçekleştirilmiştir.	
Hakkâri'ye Ait Ürünler İçin Coğrafi İşaret Alınması	x					Hakkâri Girara Huluga, Hakkâri Gulol, Hakkâri Kadesi, Hakkâri Kepaye, Gayle Zengil ve Hakkâri Kilimi ürünlerinin mahreç işaretleri alınmıştır. Hakkâri'de 2023 yılı içerisinde coğrafi işareti alınan ürün sayısı 6 olmuştur. Çukurca Tahini coğrafi işaret başvurusu gerçekleştirilmiştir.	Çukurca Tahini coğrafi işaretinin alım süreci takibi ve tescili gerçekleştirilecektir.
Bitlis Bal Üreticilerinin Ulusal ve Uluslararası Yarışmalara Katılımlarının Desteklenmesi				x		Ajans ile Arı Yetiştiricileri Birliği arasında yarışmalara katılacak ballar üzerinde uzlaşmaya varılamamıştır. İlgili Birlik kriter olmaksızın kendi seçtiği üretici ile yarışmaya katılmak istediğinden Ajans bal üreticilerine yarışmaya katılım desteği sağlamamıştır..	Bu faaliyet yerine başka faaliyetler üzerinde çalışılmaktadır.
TRB2 Bölgesi Yatırım ve Turizm Potansiyelinin Ulusal Platformlarda Tanıtılması			x			İran sosyal medyasında yayınlanmak üzere Van Muradiye ilçesi tanıtım klibi hazırlanmıştır.	

Ajans Destekleri							
2023 Yılı Güdümlü Proje Destekleri			x			Derecik'te Seracılığın Geliştirilmesi 2. Etap Projesi kapsamında Derecik ilçesinde 30 adet sera kurulumu tamamlanmıştır. Güdümlü proje ve SOGEP destekleri kapsamında kurulumu tamamlanan toplam sera sayısı 64'e ulaşmıştır. �ukurca Gençlik ve Kültür Evi Projesi ihale süreci tamamlanmıştır ve uygulama süreci devam etmektedir.	�ukurca Gençlik ve Kültür Evi Projesi uygulama aşamasına devam edilecektir.
Ajans Tarafından Koordinasyonu Sağlanan Bakanlık Destek �demeleri (CMDP-CUGEP-SOGEP)			x			Yüksekova Havacılık Akademisi Projesi sözleşmesi imzalanmıştır. Ekipman alımları ve bina tadilat işlemleri tamamlanmıştır.	Eğitim faaliyetleri devam etmektedir.
�nceki Yıllardan Devam Eden Ajans Destekleri			x			2021 yılı K��AP, 2022 yılı K��AP, 2022 yılı Emek Yoğun Sektörler için Finansman Desteği Programı, Fizibilite Desteği, Güdümlü Proje Desteği ile SOGEP, CMDP ve CUGEP projelerinin destek süreçleri devam etmektedir. Projelerin izleme ziyaretleri yapılmakta ve �deme	Faaliyet devam edecektir.

						işlemleri gerçekleştirilmektedir.	
--	--	--	--	--	--	-----------------------------------	--

4.2. Sonuç ve Göstergeler

4.2.1. Çıktı Göstergeleri

Tablo 29: Yerel Kalkınma Fırsatları Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Planlanan Hedef	Dönem Değeri	Planlanan Tamamlanma Dönemi
Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İş Birliği Faaliyetleri Kapsamındaki Çalışmalar Yapılan protokol sayısı	4.1	Adet	8	3	Kasım 2023
Muş Ovası Tarım Stratejik Eylem Planı Hazırlanan rapor sayısı	4.2	Adet	2	2	Tamamlanmıştır.
DAKA Komşu Ülkeler Koordinatörlüğü Faaliyetleri	4.3	Adet	5	4	Aralık 2023
Hakkâri'ye Ait Ürünler İçin Coğrafi İşaret Alınması Tescili alınan coğrafi işaretli ürün sayısı	4.4	Adet	2	6	Aralık 2023
Bitlis Bal Üreticilerinin Ulusal ve Uluslararası Yarışmalara Katılımlarının Desteklenmesi Yarışmaya katılan üretici sayısı	4.6	Adet	3	0	İlgili Birlik kriter olmaksızın kendi seçtiği üretici ile yarışmaya katılmak istediğinden Ajans bal üreticilerine yarışmaya katılım desteği sağlamamıştır.
TRB2 Bölgesi Yatırım ve Turizm Potansiyelinin Ulusal Platformlarda Tanıtılması Katılım sağlanan etkinlik, fuar sayısı	4.7	Adet	3	1	Aralık 2023
Kırsal Kalkınmada Yeni Yaklaşımlar Çalıştayı Gerçekleştirilen çalıştay sayısı	4.8	Adet	2	1	Eylül 2023

5. Kurumsal Gelişim

5.1. Kapsam Takibi

Tablo 30: Kurumsal Gelişim Kapsam Takibi

Bileşen Adı	Gerçekleşme Durumu				Gecikme/ Gerçekleşmeme Nedeni	Rapor Dönemindeki İlerlemeler	Bir Sonraki Dönemde Yapılacaklar
	Zamanında Tamamlandı	Gecikme ile Tamamlandı	Devam Ediyor	Başlamadı			
Araştırma, Analiz ve Programlama							
Program Sonrası Değerlendirme Raporları			x			3 mali destek programının (2014 yılı Hakkâri’de İnanç Turizmi Altyapısının Güçlendirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı, 2015 yılı Yatırım ve Turizm Altyapısının Güçlendirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı, 2018 yılı Yatırım ve Turizm Altyapısının Güçlendirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı) program sonrası değerlendirme raporları tamamlanmıştır. Bunlar dışında, 2015 yılı Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Mali Destek Programı ve 2018 yılı Çocuk ve Gençlerin Kalkınmaya Entegrasyonu Mali Destek Programı’nın değerlendirilmesine ilişkin anket çalışmaları tamamlanmıştır.	2023 yılında anket çalışmaları tamamlanan 2015 yılı Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Mali Destek Programı ve 2018 yılı Çocuk ve Gençlerin Kalkınmaya Entegrasyonu Mali Destek Programı’nın program sonrası değerlendirme raporları tamamlanacaktır.

Bölgesel Girdi-Çıktı Analizlerinin Hazırlanması ve Basımı			x			Bakanlık tarafından koordine edilen bölgesel girdi-çıktı tablolarının hazırlanması faaliyeti devam etmektedir.	Tabloların tamamlanmasıyla beraber rapor hazırlanacaktır.
İş Birliği ve Koordinasyon							
TRB2 Bölgesi İlçe Ziyaretleri				x	Takvimsel sıkıntılar nedeniyle gerçekleştirilememiştir.	2023 yılında ilçe ziyaretleri gerçekleştirilememiştir.	2024 yılında Bitlis, Hakkâri ve Muş illerinin ilçelerine ziyaretler gerçekleştirilmesi planlanmıştır.
Kapasite Geliştirme							
Ajans Personeli Performans Ölçme ve Değerlendirme Sistemi			x			Ocak ayı içerisinde 2023 yetkinlikleri ve hedefleri belirlenmiştir. Kasım ayında 2023 değerlendirme süreci başlamıştır.	Ocak 2024 içerisinde 2023 yılı değerlendirmeleri tamamlanacaktır.
Eğitimler ve Personel Kapasitesini Artırıcı Faaliyetler			x			27-29 Mart tarihlerinde PMI® Yaklaşımı ile Çevik (Agile) Proje Yönetimi ve PMI-ACP® Hazırlık, 5-9 Haziran tarihlerinde Uygulamalı Fizibilite, 1-4 Ağustos tarihlerinde Proje Döngüsü Yönetimi (PCM), 29 Eylül tarihinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Farkındalık, 10-12 Ekim tarihlerinde Microsoft Power BI ile Veri Görselleştirme, 19-20 Ekim tarihlerinde İlk Yardım, 17 Kasım tarihinde Genel Trafik Kuralları ve Kaza Tespit Tutanağı, 29 Kasım tarihinde	2024 yılında eğitim faaliyetleri devam edecektir.

						Turkcell Suit Drive eğitimleri gerçekleştirilmiştir.	
Kalkınma Ajansları Çalışma Ziyaretleri	x				Takvimsel sıkıntılar nedeniyle 1 ziyaret gerçekleştirilememiştir.	2-3 Kasım 2023 tarihlerinde 9 personel ile Ankara Kalkınma Ajansı, 23-24 Kasım 2023 tarihlerinde 8 personel ile BEBKA ve 6-8 Aralık 2023 tarihlerinde 6 personel ile SERKA çalışma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.	2024 yılı ve sonrasında da bu faaliyetin başka kalkınma ajansları ile devam ettirilmesi planlanmaktadır.
DAP BKİ Çalışma Ziyareti	x					18-19 Eylül 2023 tarihlerinde 8 personel ile çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.	2024 yılı ve sonrasında da bu faaliyetin başka bölge kalkınma idareleri ile devam ettirilmesi planlanmaktadır.
İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmet Alımı			x			13.01.2023 tarihinde İş Sağlığı ve Güvenliği firması ile sözleşme imzalanarak hizmet alımına başlanmıştır. İş Sağlığı ve İş Güvenliği Uzmanı ayda 2 kez düzenli ziyaretlerini ve kontrollerini gerçekleştirmekte olup aynı zamanda iş yeri hekimi muayene ihtiyacı duyan personel ile görüşmeler gerçekleştirmektedir. 2023 yılı içerisinde 22 eşzamanlı uzman ve hekim ziyareti gerçekleştirilmiştir.	2023 yılında 1 yıllık sözleşme imzalanmış olup 2024 yılında tekrardan piyasa araştırması yapılarak alınan teklifler doğrultusunda hizmet alımı için yeni sözleşme imzalanacaktır.
Ajans Denetim Faaliyetleri	x					Ajans denetim faaliyetleri yapılmış ve tamamlanmıştır.	
Proje Teklif Çağrılarını Genel Yönetim Giderleri	x					Ajans proje teklif çağrılarını ile destek almaya hak kazanan projelerin değerlendirme işlemleri tamamlanmıştır.	
Ajans Genel Yönetim Faaliyetleri			x				Hizmet alımı aynı şekilde devam edecektir.

Tanıtım Faaliyetleri							
Ajans İletişim Görünürlük ve Medya Takip Faaliyetleri			x			Ajans proje ve faaliyetlerinin yerel ve ulusal düzeyde duyurulması amacıyla basın açıklaması, ilan, dijital yayınlar yapılmış ve görünürlük materyalleri ile çalışmaların bilinirliği artırılmıştır. Ajans ve projeler ile ilgili yazılı ve dijital basın mecralarına yansıyan haberler takip edilerek arşivlenmiştir. Ajans projelerinin duyurulması amacıyla X (Twitter), Facebook, Instagram, YouTube ve LinkedIn platformlarında paylaşımlar yapılmıştır.	
Web Sitelerinin Güncellenmesi			x			Ajansa ait web sitelerinden (www.daka.org.tr, www.dakakuk.com, www.urartians.com, www.dakairanmasasi.com vb.) ihtiyaç duyulanların içerik ve tasarım açısından güncellenmesi planlanmış, bununla birlikte yıllık alan adı ve domain hizmet alımları gerçekleştirilmiştir.	İhtiyaç duyulan güncellemeler devam edecek, gerektiğinde hizmet alımları yapılacaktır.

IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A) Üstünlükler

DAKA, kurulduğu günden bugüne kadar yürüttüğü bütün çalışmalarında bağlı kaldığı objektiflik, şeffaflık, katılımcılık, tarafsızlık ve güvenilirlik değerleriyle TRB2 Bölgesi'nde olumlu bir kurumsal duruş sergilemiştir. Ajans kuruluş gayesi gereği kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar ve özel sektör arasında koordinasyonu etkin bir şekilde sağlamaktadır. Aynı zamanda mevzuatın gerektirdiği görevleri yerine getirebilecek düzeyde nitelikli beşerî sermayeye ve gerekli tüm teknik altyapıya sahiptir. Kurumsal çalışma ortamında gelişime ve iletişime açık beşerî sermayesi ve özgün yapısının getirdiği hızlı hareket edebilme esnekliği ile Ajans bölgesel olarak ürettiği politikaları hayata geçirme konusunda avantaja sahiptir. Bununla birlikte, Ajansın güçlü malî yapısı ve çalışmalara destek sağlayan Yönetim Kurulu da Ajansın güçlü yönleri arasındadır. Ajansın aynı zamanda bölgede her zaman erişilebilir bir kurum olması ve medya takip araçlarını aktif olarak kullanması da tanınırlığını gün geçtikçe artırmaktadır.

B) Zayıflıklar

Kalkınma ajansları tarafından hazırlanan bölge planlarının planlama hiyerarşisindeki yerinin, uygulanmasına dair süreçlerin ve yaptırımının kanuni olarak netleştirilmemiş olması, paydaşlar tarafından Ajansın bölge planı faaliyetlerinin gerektiği kadar dikkate alınmamasına neden olmaktadır.

Ajansların nitelikli beşerî sermayeye sahip olması nedeniyle başta YDO'lardaki personel olmak üzere Ajans personeli diğer kurumların çalışmalarına destek vermekle beraber bu durum bir avantaj olduğu kadar aynı zamanda bir dezavantaj teşkil etmektedir. İhtiyaç duyulan alan uzmanlıkları doğrultusunda personel istihdamının temin edilememesi devam eden bir sorundur. Kariyer seçeneklerinin kısıtlı olması ve bölgesel dezavantajlar, personel sirkülasyonunun yüksek olmasına neden olmaktadır. Bu da Ajansta kurumsal hafızanın oluşmasına zarar vermektedir.

C) Değerlendirme

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı, objektiflik, şeffaflık, katılımcılık, tarafsızlık ve güvenilirlik temel değerlerine bağlı olarak çalışmalarını sürdürmektedir. DAKA'nın bütün faaliyetlerde iyi yönetim ilkelerini yaşama geçirmesi, bölgede Ajans ile alakalı olumlu tutum ve düşünceleri sağlamlaştırmaktadır.

2018 yılından bu yana uygulanmakta olan Sonuç Odaklı Programlama yaklaşımı kapsamında hayata geçirilen sonuç odaklı projeler, faaliyetler, başta emek yoğun sektörler olmak üzere bölgenin yatırım altyapısının geliştirilmesine, tanıtımına ve bölgesel kalkınmanın sağlanmasına olumlu katkılar sağlamıştır.

V- ÖNERİ VE TEDBİRLER

1. Bölge planlama ve ajansların kurumsal kimlikleri başta olmak üzere ajansların temel faaliyetlerine yön verecek ve yaptırım zorunluluğu getirecek hukuki düzenlemeler hazırlanmalı ve yürürlüğe konulmalıdır.
2. Ajans organizasyonuna ilişkin kariyer planlamasını amaçlayan özellikle yurt dışı eğitim programlarını da ihtiva edecek şekilde mevzuat düzenlemeleri hazırlanmalı ve yürürlüğe konulmalıdır. Halihazırda kalkınma ajanslarında personel ücretleri toplu iş sözleşmesiyle tespit edilmektedir. Toplu iş sözleşme süreçleri kalkınma ajansları yönünden bir mesai kaybı ve odaklanma zafiyetine yol açmaktadır. Ayrıca toplu iş sözleşmelerinin belirli süreli oluşu ve personel yönünden bir kazanılmış hak yaratmaması da personelde motivasyon düşüşüne yol açmaktadır. Dolayısıyla, ileriki süreçte kalkınma ajanslarının toplu iş sözleşmesi süreçleriyle mesai harcamasını önlemek adına toplu iş sözleşmeleriyle halihazırda sağlanan özlük haklarından ödün verilmeden personelin özlük hakları yasal bir düzenlemeye kavuşturulabilir. Böylelikle, personel açısından daha öngörülebilir ve yalın bir ücret rejimi belirlenmiş olacaktır.
3. Bölge ekonomisine yön verecek büyük çapta çeşitli mali destek araçları hayata geçirilmelidir.
4. 12. Kalkınma Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi ve bölge planlarında belirlenen ortak hedeflere ulaşma noktasında özellikle komşu ajanslar ile bölge kalkınma idareleri arasındaki iş birliği büyük önem taşımaktadır. Komşu ajanslar ve bölge kalkınma idareleri ile bölgesel hedef ve stratejiler doğrultusunda iş birliği imkânları artırılmalıdır.

5. Ajansın ulusal ve uluslararası alanda bilinirliğı artırılmalıdır.
6. Paydaşlar birbirlerinden habersiz aynı amaca hizmet eden faaliyetler gerçekleştirmektedirler. Bu da beraberinde faaliyetlerin etkililiğinin kısıtlı kalmasına, kaynak kullanımında mükerrerlik arz etmesine ve faaliyetlerin sürdürülebilir olmamasına sebebiyet vermektedir. Bütün bunların önüne geçmek ve daha etkili sonuçlar elde edebilmek için kurumlar arası iş birliğinin geliştirilmesi sağlanmalıdır.

Şerefiye Mah. Cumhuriyet Cad. 943. Sok. No:1
65140 İpekyolu / Van
Tel : (0432) 485 10 15 Faks : (0432) 215 65 54
Kep : doguanadolukalkinmaajansi@hs02.kep.tr
www.daka.org.tr